

PROSINAC 2010.

12

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

The image shows two lit candles in a dark setting. The candles are white and cylindrical, with bright yellow flames. They are surrounded by dark, textured pine branches and other natural elements. The lighting is warm and focused on the candles, creating a soft glow against the dark background.

Vrijeme ono dospjelo je
da se svjetlo rodilo je...
Djeva čista, Majka mila
u jasle ga postavila
među dvije nijeme živine
da mu ondje družbu čine.

Sv. Ivan od Križa (†1591.)

Nada ljudi i neba

Čovjek je biće koje se nada. Bez nade nema normalna života. Ona je prijeko potrebna ne samo u slučajevima kad nam je ugrožena opstojnost nego i u svagdanjem životu. Uz vjeru i ljubav jedna je od triju bogoslovnih kreposti. Utemeljena je na Bogu i na njegovoj svemogućnosti, a vjerujemo da ju Bog, po svom Dubu, izliva u naša vjernička srca. I kad se sve čini bezizlaznim, u istinskom vjerniku nada ostaje. "Dokle god dišem, nadam se", zapisao je rimski govornik Ciceron i time istaknuo što je bitno za naš život i čega se kao ljudi nikad ne smijemo odreći. Što bismo, naime, bez nade koja nas podržava u živabnosti i iz koje izviru hrabrost, neustrašivost i snaga u svagdanjem životu kako bismo mogli izdržati?!

Uspriko tome, uslijed svega što se zbiva među nama u posljednje vrijeme i nevolja koje nas pogađaju, nada u nama kao da pomalo plasne. Gubimo sigurnost, ne vidimo ponekad izlaza i pribijavamo se za svoju budućnost. Međutim, Apostol poziva da u nadi ustrajemo i u nevoljama "jer znamo: nevolja rada postojanošću, postojanost prokušanošću, prokušanošću, nadom.

Nada pak ne postiduje" (Rim 5, 3-5). Ona nije skrivanje od životnih poteškoća ili bijeg od života, nego zabtijeva suočenje sa stvarnim poteškoćama čovjeka i društva u kojemu živimo. Tako postaje moćnom snagom preobrazbe pojedinca i cjelokupna društva, u strpljivu i postojanu zalaganju za izgradnju boljega i pravednijeg svijeta.

Splitsku crkvicu Gospe od Dobrića resi drevna slika Gospe s Djetetom. Na njoj ima i jedan neobičan prizor: mali Isus u Majčinu naručju bez jedne je papučice. Kad se Majka Isusova, navodno, trgnula čuši riječi starca Šimuna, da je njezin Sin postavljen "na propast mnogima u Izraelu i za znak osporavan" (Lk 2,34), pala mu je s noge, a na Majčinu licu ostale su zabrinutost i bol. U donjem desnom kutu na slici na grčkom piše: Majko i Kraljice, ti si nada ljudi i neba. Budući da je nakon ovozemaljskog života prešla u nebesku slavu, Majka Gospodinova postala je nadom svih vjernika. I dalje nastavlja pomagati potrebnima i na ovoj zemlji "svijetli putujućem narodu Božjemu kao znak pouzdane nade i utjebe" (Svjetlo naroda, 68). Kao takva ona nam je i kroz došašće najizvrsniji uzor iščekivanja Isusova rođenja kako bismo se obnovili u vjeri, ojačali u nadi i zagrijali u kršćanskoj ljubavi za život koji je pred nama.

UREDNIK

Sveta Obitelj - bazilika

Za apostolskog pohoda Španjolskoj, Benedikt XVI. predsjedao je 7. studenoga posveti crkve sv. Obitelji u Barceloni, koju je u toj prigodi proglasio i manjom bazilikom, a projektirao ju je sl. Božji A. Gaudi. I oltar i crkva, kao i tolike srednjovjekovne katedrale, koje su duboko označile povijest i izgled glavnih europskih gradova, upućuje na pravo svetište, Nebo, i svojom arhitekturom poziva na sveopće bratstvo. U Sv. Obitelji, naime, Benedikt XVI. otkrio je teološki pojam Crkve: slavljenje euharistije i štovanje. Zato unutra nema kipova, slika ni pobočnih kapela, jedino oltarni prostor s oltarom, sjedište s ambonom i tri slike: križ, bl. Djevica Marija i sv. Josip. S posvetom započinje novo razdoblje neobične bazilike, u kojoj će se ubuduće naglašavati duhovna protega i pozivati na tišinu i sabranost, jer će prostor pred oltarom iza apside biti rezerviran za molitvu. (Z)

Vojno hodočašće u Lurd

Konferencija međunarodnoga vojnog hodočašća, koja okuplja 16 zemalja stalnih i 50 zemalja pridruženih članica, održana je od 11. do 15. listopada u Moussy-le-Vieuxu kraj Pariza. Na njoj je zaključeno da se iduće hodočašće u Lurd održi od 17. do 24. svibnja u znaku Očenaša i pod geslom *Sjedinjeni u jednom Ocu i jednoj molitvi*. Hrvatska strana preuzela je obvezu sudjelovanja vojnika i policajaca u podizanju i aktivnostima vojnog kampa te međunarodnom osiguranju, a orkestar HV i klapa Sv. Juraj sudjelovat će u više službenih aktivnosti. Kao i svake godine uz međunarodni dio programa, Hrvatska će organizirati i nacionalni program koji obuhvaća pokorničko bogoslužje, križni put i nacionalnu misu pred špiljom. (IKA)

"Poguban i ateističan"

Tako se izrazio talijanski katolički pisac V. Messori o nedavno snimljenu filmu *Lurd*, o kojemu se toliko govorilo, a njegovo gledanje savjetovao je i talijanski Kinematografski katolički centar. Austrijski režiser J. Hausner tyrdi: "Zanimalo me istražiti čudesa... Čudo je proizvod sugestije?" Govoreći o filmu, dnevni talijanski list *Messaggero* podsjeća, suprotno onome što je tvrdio Emil Zola u djelu *Lurd* napisanu g. 1894., da se čudesa događaju i da je *Liječnički ured* u Lurdu jedan od najozbiljnijih koji postoje da u to uvjere. Samo tijekom g. 2009. prijavljeno mu je 37 slučajeva o ozdravljenjima koja se trenutačno proučavaju.

(MdD)

Arhitekt A. Gaudí blaženi 2016?

Osim što je projektirao crkvu sv. Obitelji u Barceloni, Antonio Gaudí sjedinjavao je razdvojene obitelji, liječio bolesti, obraćao na kršćanstvo, nalazio radna mjesta... Za to postoje brojna svjedočanstva na svih pet kontinenata, koja su prikupljena za njegovo proglašenje blaženim. Predstavnici udruge izrazili su nadu da bi mogao biti proglašen blaženim g. 2016., za 90. obljetnicu svoje smrti. (Z)

Treći susret bolničara u Lurdu

Pod geslom *Bolničar i hodočasnik s Marijom i Bernardicom* od 11. do 13. veljače 2011. u lurdskom svetištu upriličuje se III. međunarodni susret bolničara. Na I. susretu g. 2004. i na II. susretu g. 2007. uvidjela se potreba zbližavanja bolničarstva s karizmom dragovoljstva. Za III. susret poći će se od toga da smo mi hodočasnici koji smo došli zajedno s ostalim hodočasnica slaviti blagdan Gospe Lurdske i sudjelovati u slavlju Svjetskoga dana bolesnika. Želi nam pomoći da se bolje vidimo kao hodočasnici i poslužitelji bolesne i nesposobne braće, koji su i sami hodočasnici. Taj duhovni rad vodi nas razvijanju smisla za prihvaćanje, služenje, zajedništvo i dijeljenje. (W)

Gospa - veza s anglikancima

U talijanskom mjestu Nettuno, 60-ak km od Rima, posebno se časti Gospa od Milosti, koje se blagdan slavi prve svibanjske nedjelje. U Ipswichu, engleskom gradu nedaleko od Londona, štovalo se više od 400 godina njezin kip, sve do g. 1538., koji je g. 1550. odatle tajanstveno prispio u taj talijanski gradić. Uzrok tome bilo je odvajanje Engleske Crkve od Rima, uslijed čega je nastao progon svih koji su se priznavali katolicima. Uslijed nereda u vatri je trebao završiti i kip Gospe od Milosti.

Svetište u kojemu se častio srušio je g. 1538. T. Cromwell, savjetnik Henrika VIII., ali je čudotvorni kip sakrio u privatnu kapelu na svom imanju u Londonu. Kad je rušilačko nasilje za Eduarda VI. zauzelo maha, u bojazni da kip ne bude uništen, neki pomorci povezali su ga u Italiju. Stavili su ga na brod koji je trebao doći u Napulj, ali je usred oluje pristao kraj Nettuna. Nakon što su htjeli krenuti dalje, nevrjeme je izvrnilo brod, a pomorci su se našli neozlijeđeni na obali, pitajući se kako se to moglo dogoditi. Sjetili su se Gospina kipa u brodu i uvjerali se da ih je Gospa čudesno spasila. I to su prihvatili kao znak da Gospa želi ostati u tom mjestu. I ponude je domaćem puku, koji je, sav sretan, u procesiji ponese i smjesti u obližnju kapelu. Na to se more umiri i pomorci nastave put prema Napulju, a u novo svetište nastave pristizati hodočasnici. God. 1914. napravljeno je novo, veliko svetište i na glavni oltar stavljen kip Gospe od Milosti. Sva ta povijest u novije doba znanstveno je potvrđena, a to je za obnove 1959. potvrdio i sam kip. U Ipswichu su i dalje nastavili štovati Gospu od Milosti, a na mjestu njezina svetišta nedavno je postavljen brončani kip, rad kipara R. M. Mellamphyja, koji se g. 1975. nadahnua na kipu iz Nettuna. Ispod kipa stavljena je i ploča s kratkom poviješću. Danas je puk Ipswicha i Nettuna povezan upravo preko Gospe i nada se da će ih ona ujediniti u istoj Crkvi. Te veze išle su sve do bratimljenja dvaju gradića g. 2005., kad je izaslanstvo Bratovštine "Gospe od Milosti" s upraviteljem svetišta iz Nettuna išlo u Ipswich, gdje je boravilo čitav tjedan kao njihov gost. Vrhunac je bio kad je u anglikanskoj župnoj crkvi župnik iz Nettuna slavio sv. misu, prvi katolički svećenik nakon odvajanja Anglikanske Crkve 1538. godine. (Z)

Radost je imati za majku

Bezgrešnu Mariju!

Draga braćo i sestre, 8. prosinca slavimo jedan od najljepših blagdana bl. Djevice Marije: svetkovinu njezina bezgrešnog začeca. Ali što znači da je Marija "Bezgrešna"? I što nama kaže taj naslov? Prije svega osvrnimo se na biblijske tekstove današnjeg bogoslužja, osobito na veliku "fresku" trećeg poglavlja Knjige Postanka i na izvještaj o Navještenju iz Lukina Evanđelja. Nakon iskonskoga grijeha, Bog se obraća zmiji, koja predstavlja Sotonu, proklinje ju i dodaje obećanje: "Neprijateljstvo ja zamećem između tebe i žene, / između roda tvojeg i roda njezina: / on će ti glavu satirati, / a ti ćeš mu vrebati petu" (Post 3,15). To je nauještaj odmazde: Sotona u počecima stvaranja kao da ima više uspjeha, ali će doći sin jedne žene koji će mu satriti glavu. Tako će, po ženinu rodu, pobijediti sam Bog. Ta žena je Djevica Marija, od koje je rođen Isus Krist koji je, svojom žrtvom, jednom zauvijek porazio starog napasnika. Zbog toga je, na tolikim slikama ili kipovima Bezgrešne, ona predstavljena kako svojom nogom satire zmiju.

Evanđelist Luka, naprotiv, predstavlja nam Djevicu Mariju kako prima nauještaj od nebeskoga glasnika (usp. Lk 1,26-38). Ona se pojavljuje kao ponizna i istinska kći Izraelova, pravi Sion u kojem se Bog želi nastaniti. Ona je izda-

nak iz kojega se treba roditi Mesija, pravedni i milosrdni Kralj. U jednostavnosti nazaretskog doma živi čisti "ostatak" Izraela, iz kojega Bog želi preporediti svoj narod, kao novo stablo koje će raširiti svoje grane po cijelome svijetu, pružajući svim ljudima dobre plodove spasenja. Za razliku od Adama i Eve, Marija ostaje poslušna volji Gospodnjoj, iz dubine svoga bića izgovara svoj "da" i potpuno se stavlja na raspolaganje božanskom planu. Ona je nova Eva, prava "majka svih živih", tj. svih onih koji po vjeri u Krista dobivaju život vječni.

Dragi prijatelji, koje li beskrajne radosti imati za majku Mariju Bezgrešnu! Svaki put kad osjećamo svoju krhkost i navođenje na zlo, možemo se obratiti Njoj i naše srce prima svjetlo i utjehu. I u životnim iskušenjima, u olujama koje nam kolebaju vjeru i nadu, sjetimo se da smo njezina djeca i da su korijeni naše opstojnosti duboko u beskrajnoj Božjoj milosti. Iako je izložena negativnim utjecajima svijeta, sama Crkva nalazi uvijek u njoj zvijezdu koja će joj se pomoći usmjeriti i slijediti smjer koji joj je pokazao Krist. Marija je, naime, Majka Crkve, kao što su to svečano proglasili papa Pavao VI. i Drugi vatikanski sabor. Dok, stoga, zahvaljujemo Bogu za taj divan znak njegove dobrote, povjerimo Bezgrešnoj Djevici svakoga od nas, naše obitelji i zajednice, čitavu Crkvu i cijeli svijet. I ja ću to učiniti, prema tradiciji, ovog popodneva podno kipa Njoj posvećena na Španjolskom trgu.

(Iz nagovora uz molitvu Andeo Gospodnji, 8. prosinca 2009.)

BENEDIKT XVI.

Moli onoga koji se od tebe rodi

O, prečista,
Bog te je htio bez grijeha
od prvog trenutka tvoga života,
tako da bi mogla satrti glavu zmiiji
koja je prevarila ljudski rod;
moli od onoga koji se porodi od tebe
i spasi ljude da nas oslobodi od strasti
koje kaljaju dušu i tijelo,
i da štiti svoju Crkvu od raskola i podjela;
i mi ćemo veličati njegovu slavu,
sada i uvijek. Amen.

(Iz sirijsko-maronitskog časoslova
za blagdan Bezgrešnog začeća)

Remek-odgovor na Božji plan

Kad se majstor ili umjetnik hvataju nekog posla, svoju umješnost pokazuju korištenjem materijala. S obiljem sredstava i materijala, mnogi bi znali sagraditi neko zdanje, ali se pravi majstor pokaže po nadahnuću u radu sa skromnim materijalom, uspijevajući i od njega učiniti izuzetno djelo. Jednako tako pravi umjetnik i majstor pokazuje se na djelu i time što zna napraviti djelo bez velikih ostataka ili otpadaka. Umijeće je imati dobru procjenu, te ne ostaviti viška ni manjka materijala.

BOG UMJETNIK

Bog je veliki umjetnik koji radi na poseban način, jer je njegovo umjetničko djelo sasvim posebno: živo. Radi se o ljudskom biću, jer on je umjetnik života. A tehnika su i način izrade sljedeći: Bog priskrbljuje čovjeku "građevinski", tj. izvorni umjetnički duhovni materijal. Potom, ne ugrađuje ga Bog izravno u cijelosti nego, nakon početnog daha života, daje zadaću čovjeku samostalno ga ugraditi u sebe.

I pri toj izradi ima različitih rezultata, ovisno kako tko uspije u ostvarenju Božjeg plana. A konačni cilj je ugraditi što je moguće više ponuđenih sastavnih dijelova, čime se pokazuje prava sposobnost i vjernost Bogu. Brojni ljudi najčešće odbacuju dobar dio Božje ponude, bilo da se radi o planu ili o materijalu. Jer i oni koji su prihvatili

Božji umjetnički, duhovni materijal, pozvani su prilikom uređenja držati se predviđenog plana i staviti svaki komadić ili kamenčić mozaika na svoje mjesto. Djelo koje na takav način izide iz Božjih ruku uvijek je polovično, nedorečeno, premda ga Gospodin nije htio takvim. Jednako tako nije rijetkost vidjeti i lošu i neprepoznatljivu izradu, kao što ima ljudi koji krivo zamiješaju boje ili na neprimjeren način pomiješaju kamenčiće te usprkos dobru materijalu zakaže izvedba.

Istina je kako je čovjek slika Božja, ali je trajno u izvedbi, nikad do kraja dovršena. Jer Gospodin je njemu samo-stavio u ruke materijal da je sam izrađuje i izradi, sukladno danu predlošku, kao što se djeci daje puzzle slagalica sa slikom u pozadini. I dok čovjek slaže, dotle sam Bog bdije i skrbi o njemu, čineći sve kako bi uspio. No, odlučujući slagati po svome, čovjek zanemaruje dotični predložak. Nije, stoga, čudo kad se dogodi da ima viška sastojaka, tj. materijala, kao i to da onaj ugrađeni ne bude složen prema predlošku, nego nasumce i ukrivo.

MARIJA UMJETNICA

Marija je doista bila remek-zamisao nebeskog Umjetnika koji ju je odvijeka zamislio, tj. predodredio za posinstvo, odnosno za suradnju u svome planu spasenja. No Marija za Boga nije ostala samo ideja, zamisao, kao što ni Božji plan za Mariju nije ostao tek ideja. Od trenutka kad se u Bogu rodila zamisao, tj. od trenutka kad ona u njemu postoji, a vidjeli smo da zamisao o spasenju postoji odvijeka, ona nikad nije apstraktna. Njegov naum nije tek jedna od toli-

kih mogućnosti, nego uvijek i konkretna odredba i izbor jednog plana oko čijeg se izvršenja on osobno zauzima. Zato se sam Bog zauzeo za Mariju želeći njezinu suradnju u svome planu. Zauzeo se time što joj je dao milost, pa zato za nju na poseban način vrijedi kako ju je izabrao prije postanka svijeta da bude sveta i neporočna pred njim. I kao što božanska ljubav među osobama Presv. Trojstva nikad nije apstraktna, nikad nije samo mogućnost, nego stvarna i potpuna konkretizacija ljubavi do krajnjih granica. Ona je čista aktualnost, potpuno ostvarenje, što bi filozofi rekli *actus purus*. U njoj nema neostvarene

mogućnosti, nego je sve djelatno i aktivno u činu postojanja. Tako i ljubav Boga prema čovjeku nema granica, što se očituje ponajprije u Bezgrešnoj Djevici. U ljubavi prema čovjeku, pokazanoj i ostvarenoj najprije u onoj koja će biti službenica njegove ljubavi, Bog prelazi granice božanstva i dolazi u susret čovjeku. Zato pomaže Mariji doći do potpunog ostvarenja, do krajnjih granica ljudskosti, te, zahvaljujući njezinoj suradnji, postaje čovjekom i spasiteljem ljudi. Njegova ljubav prema svijetu nije samo neodređena mogućnost, nego konkretan čin uvremenjenja i uprisutnjenja u ljudsku povijest.

Snagom njegove prisutnosti Marija zatim prelazi granice ljudskosti i ostvaruje se potpuno u odnosu s njime. Ona aktivno, kao prava umjetnica, surađuje u provedbi Božjeg plana postajući i ostajući Bezgrešna Djevica. Božja ljubav u njoj nije ostala na razini nedorečene mogućnosti, nego se ostvarila u potpunosti potpuno se aktualizirajući. U njoj se ona do te mjere učinila da nije ostalo ništa što nije bilo Bogom dotaknuto i Bogu posvećeno. U njoj nije bilo ničega što Boga nije do kraja primilo, nije bilo pore bića koja nije bila Bogom prožeta, natopljena, ispunjena. U njoj nije bilo ni manjka ni viška "materijala", nego je potpuno i savršeno ispunjenje svega što je Bog želio. Zato je Bogu trebalo jedno takvo Prečisto Srce u kojem bi se učinio, postao čin i stvarnost i za čovjeka, na način na koji je čin ljubavi u sebi, među osobama Trojstva. To je bio vrhunac Božje umjetnosti, čemu je Marija dala svoj obol, surađujući životom u izradi remek-djela Božje ljubavi.

Ivan BODROŽIĆ

Eden i had - podzemlje i limb

Studen i prosinac dva su zadnja mjeseca. U njima završava stara i započinje nova liturgijska godina. Kroz njih se u katoličkom bogoslužju i molitvama isprepliću razmišljanja o početku i završetku, bolje rečeno o kraju i početku života ljudskoga i povijesti čovječjega spasenja. U studenome svetkovinom Svih Svetih i Dušnim danom (koji se u mnogim krajevima produljuje u osminu molitvenih spomena pokojnih), a i Službom riječi posljednjih nedjelja liturgijske godine, Crkva nam pred oči srca i duše stavlja završne članke *Vjerovanja*: općinstvo svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela i život vječni, da bi kroz došašće ta divna simfonija doživjela uspon u drevnom zazivu punu čežnje: *Marana tha - Dođi, Gospodine Isuse* (Otk 22, 20)! I ovim želimo doprinijeti tome, u kršćanskoj tradiciji vrlo preporučenu, razmišljanju: o posljednjim stvarima.

Adam i Eva iz Edena su protjerani na "zemlju koja rađa korovom, znojem i suzama", a sa zemlje ih opet smrt tjera u neko maglovito i magličasto, nepoznato "mjesto": podzemlje! Dakle, čovjek se od trenutka svog postanka, kad "vidje Bog i bijaše veoma dobro", kreće silaznom putanjom, kao u nekakvoj "suprotnoj reinkarnaciji". I tako sve do Isusovih "silazaka" ("kenoza"): u utjelovljenju, pa u onom "ponizi sam sebe postavši ... poslušan do smrti, smrti na

križu" (Fil 2, 7-8), i - konačno - u onom "sašao nad pakao" - u podzemlje. Ali "zato Bog njega preuzvisi" (Fil 2, 9). A po njemu i svakoga od nas, jer je on naš Put i jedini put: "Nitko ne dolazi Ocu, osim po meni" (Iv 14, 6). I zato: "Hvala Bogu koji nam daje pobjedu" (1Kor 15, 57)!

STAROZAVJETNO "CARSTVO SJENA"

Manje je čudno da su ljudi stoljećima živjeli u uvjerenju kako je Zemlja "ravna ploča" i da se Sunce oko nje vrti - jer takav je naš vidni dojam i danas, nego da su sinovi izraelskog naroda kroz mnoga stoljeća svoje povijesti, živeći u teokratskom društvu, naglašavajući iznimnu obdarenost Božjeg izabranja, blizine i brige, te vjeru i iskustvo da ih Gospodin "nosi

Sretan Božić
želi
Uredništvo "Marije"

u naručju”, i da su mu oni “predraga svojina mimo sve narode” (Izl 19, 5), ipak kroza sve to vrijeme živjeli s vrlo labavom vjerom u besmrtnost, koja im je bila nešto mutno i nejasno, jedva nadvisujući poimanja starih Grka i Rimljana. Biblija tako govori o podzemlju i carstvu sjena, a tek je u 2. st. prije Kristova rođenja, u vrijeme Makabejaca, ta vjera bitno porasla, pa u tim knjigama možemo uočiti naročite naglaske s ciljem uvjeravanja i dokazivanja: da plemeniti Juda nije vjerovao da će pali vojnici uskrsnuti, ne bi dao da se za njihove grijehе pri-nose žrtve okajnice.

Usput se prisjećamo da su onu razinu grčko-rimskog vjerovanja u carstvo sjena bili čudesnom (r)evolucijom, osamdesetih godina, dosegli čak i jugoslavenski komunisti, kad su se smjerno klanjali Titovim “sjenama”!

NOVOZAVJETNI “LIMB”

Još je teže razumjeti da su kršćani kroz mnoga stoljeća “smješitali” nekrštenu djecu u neko slično magličasto podzemlje ili carstvo sjena - u *limb*! Skrušeno priznajem da mi je i pakao teško pojmiti i prihvatiti, jer se pitam kako je moguće da Bog zanavijek odbaci ijednog čovjeka, biće koje je iz ljubavi stvorio i u koje je zaljubljen, pa čak i u slučaju kad čovjek njega, svoga Stvoritelja i Otkupitelja, u tragičnoj zloupotrebi slobode svoje odbaci. (Ili to, zapravo, sam čovjek odbacuje Boga?!) Ali, oslobodi me, Bože, grešnih primisli! Valja nam se zakloniti u zavjetrinu otajstva. Ima i puno “manjih” istina koje na ovoj zemlji ne možemo pojmiti ni razumjeti, a pogotovo onih najvećih. Tako, npr., zar

je moguće razumjeti da se u zametku pod Marijinim srcem krio i Bog, pa je Efeški sabor g. 431. potvrdio da je ona Bogorodica? Pred tim otajstvima vjere ponizno prigrizam glavu i pobožno izričem: “Vjerujem, Gospodine, pomози mojoj nevjeri!”

No, kad je riječ o “limbu”, od malih sam nogu, uza sav strah Božji i zaziranje od svakoga krivovjerja, osjećao organsko odbacivanje limba kao “stranog tijela” u organizmu Crkve i njezine vjere, pa i kad sam o tome učio u bogosloviji i dok sam čitao skolastičke opširne prouke o toj “vjerskoj istini” stavljenoj pod sitnozor “znanosti” i seciranje “logičnosti”.

To mi je “mjesto”, ni vruće ni hladno, ni ljubavi ni mržnje, ni muke ni blaženstva izazivalo predodžbu nekoga vlažna i mračna podruma u kojem se čeka - ništa. Ne znam zašto, ali me je podsjetilo na - hladetinu! Ako se s razlogom kaže da protivnost ljubavi nije mržnja nego ravnodušnost, onda je doista nekakav “bezbojan i ravnodušan limb” ne samo neshvatljiva i sablažnjiva protivnost Božjoj naravi, nego baš strašna uvreda ljubavi Božjoj!

Kako je moguće da se u kršćanskoj tradiciji - npr. - stoljećima betlehemsku djecu, koju je dao poklati suludi Herod, svake godine 28. prosinca slavi kao svece mučenike, a u isto vrijeme zaključavaju se rajska vrata npr. djeci koju su pomorili njihovi roditelji uz liječnikovu pomoć. Oni im nisu dopustili da dođu u zemlju živih, a potom im Bog ne bi dopustio da dođu u vječni život! Oni prvi dosudili su im smrt - legalno, a onda su im bogoslovci dosudili drugu smrt - skolastički razumno i obrazloženo!

RIJEČ S VRHA

Napokon je Papa razgovijetno ustvrdio da limb nikad nije bio definirani nauk Crkve. Bogu hvala! Ali golema je šteta učinjena mnogim naraštajima pobožnih kršćana, osobito kršćankih žena, majki koje su gubile toliku tek rođenu djecu nad kojom nisu smjele ni zaplakati jer su "otišle u raj, među anđele gdje im je neusporedivo bolje nego da su ostala u ovim zemaljskim nevoljama", ali su stoga morale užasno patiti i neutješno plakati nad mrtvorodenom svojim djecom, s kojom su, još nerodenom, jedino one već bile u vezi, a onda morale prihvatiti strahotnu poruku da ih više nikad neće moći dodirnuti, pomilovati ni poljubiti, pa niti osluhnuti, jer se u vječnosti nikako ne mogu naći na istome mjestu.

"Oče, hoću da oni koje si mi dao budu gdje sam ja" (Iv 17, 24). Toj se Isusovoj volji može suprotstaviti samo slobodna ljudska volja. A volja nekrštene male djece nije se ni na kakav način suprotstavila toj Isusovoj volji. Dakle, gdje bi drugdje ta djeca uopće mogla biti nego tamo gdje je On - Isus?! Mislim da ovdje smijemo i trebamo uskliknuti: "To je vjera naša, to je vjera Crkve; nju ispovijedamo i njome se dičimo u Kristu Isusu Gospodinu našem!"

Poznata je ona dražesna zgodica: Isus je pri jednom pregledu raja prigovorio Ključaru zašto je neke problematične tipove pustio unutra, a Petar se opravdavao: "Pitaj svoju Majku. Nekima sam ja zaključao vrata, a ona ih je prošvercala kroz prozor!" Uvjeren sam da bi naša Gospa cijeli golemi "limb", kad bi ga bilo, u paketu provukla u raj!
Stanko JERČIĆ

Kraljice proroka

Ne koriste teološka samoponavljanja bez životnog iskustva i pronicanja znakova vremena i ne koriste propovjednički "memoari" - prisjećanja na propovijedi koje je propovjednik čitao. Trebaju snažne osobe - ličnosti. Proroci. Nadahnuti Božjom riječi, natopljeni ljubavlju prema Bogu i čovjeku. Koji idu Kristovim stopama tako da se to čuti. Koji se natječu s Marijom da budu majke. Zato te zovemo kraljicom proroka. Takvih je ljudi bilo u starini, a ima ih, na neki način, i među nama. Stari proroci navješćivali su dolazak Mesije, današnji evangelizatori spremaju nas na Isusov konačni, drugi dolazak.

U tome je tvoja sveta osoba, Marijo, imala uzvišen zadatak i pomaže dalje.

Miljenko MAJETIĆ

Izenadila me

Svakog dana molio sam kronicu, triput dnevno Andeo Gospodnji - ujutro, na podne i navečer, utjecao se Gospi često za zagovor... Slavio sam s oduševljenjem njezine blagdane, rado se zaustavljao pred njezinim svetim slikama i kipovima u molitvi i sabranosti... I mislio sam da je to dovoljno, dok nisam ozbiljnije počeo čitati Sveto pismo. Slika Gospe koju sam stekao iz njega nije se uvelike slagala s mojom. Posegnete li za prva dva poglavlja iz Evanđelja po Luki, uvjerit ćete se da Gospa često nije onakva kakvom je zamišlja dosta "pobožna" svijeta.

Pročitao sam odlomak o Marijinu navještenju (Lk 1, 26-30), zastao i razmišljao nad pročitanim te sve više pronicao tijekom dana u evanđeoski događaj. I bljesnuo mi je u novom svjetlu. Nazaretska Djevica doživljava iznenadno viđenje. Andeo dolazi k njoj. Kao Božji glasnik, prenosi joj Božju poruku: začet će i roditi Sina Božjega! I ona ne samo da vjeruje Božjoj riječi nego na nju i pristaje. Zadivile su me Marijina vjera i poniznost. Posebno njezin spreman odgovor: "Neka mi bude po tvojoj riječi!" Zadivljujuće je s kolikom vjrom visi o Božjoj riječi. Ako tako Bog kaže, nema dvoumljenja, nego s mjesta izvršenje. Što to znači za mene? Što znači slušati Božju riječ i odgovoriti na nju? Nešto takvo ranije mi nikad nije padalo na pamet. Sveto pismo malo sam i čitao, a još manje njegove riječi pohranjivao u srce, o njima razmatrao i u život provodio.

A Marija je slušala Božju riječ, vjerovala joj i u život je provodila. Tada sam shvatio da sam još uvijek daleko od Marijina duha.

Može li se takav vjernik ponositi svojom pobožnošću prema Gospi i reći da je istinski ljubi? Njoj se treba još više približiti: više slušati i čitati Božju riječ, pohranjivati je u svoje srce, o njoj razmišljati i u život je provoditi. Baš kao što je i Marija činila. To će nas iz dana u dan činiti doličnijom Marijinom djecom, krunica će nam postajati draža, Gospine slike i kipovi govorit će nam o njoj više, njezini blagdani bit će za nas dani osvježenja u vjeri i nama duhovno korisniji.

Š.

„I stade razmišljati...“

(Lk 1, 29)

Prva scena u kojoj Evanđelje po Luki predstavlja Marijin lik jest njezin susret s anđelom Gabrielom koji je pozdravlja riječima „Zdravo milosti puna. Gospodin s tobom!“ (Lk 1, 28), te joj naviješta da će začeti po Duhu Svetomu i roditi sina Isusa Krista. U tom se događaju, kao znak Marijina pouzdanja i vjere u Božju riječ, osobito ističe njezin odgovor: „Neka mi bude po tvojoj riječi“ (Lk 1, 38), koji se često pjesnički navodi i u latinskom obliku kao Marijin „*Fiat*“. Tim svojim pozitivnim odgovorom na Božju milost i izabranje Marija stoji pred nama kao lik potpune vjernice koja se čitavim svojim bićem predaje Božjoj volji.

MARIJIN PRVI ČIN VJERE

No, premda je Marijin „*Fiat*“ doista kruna njezina pouzdanja u Boga, ipak nije njezin prvi čin vjere. Kada joj je, naime, anđeo Gabriel uputio svoj pozdrav, evangelist Luka Marijinu reakciju opisuje ovako: „Ona se smete i stade razmišljati kakav bi to bio pozdrav“ (Lk 1, 29). Prema tome, prvi lik vjernice koji nam u Mariji pokazuje evanđelje po Luki, jest lik osobe koja je smetena i koja razmišlja. Marijina vjera nije nešto hladno, slijepo i nepromišljeno. Ona počiva na osobnom potresnom i zbunjujućem iskustvu susreta s Bogom koje traži svoje razumno utemeljenje.

Sličnim riječima o Marijinu vjerničkom stavu Luka govori još dva puta u opisu Isusova djetinjstva. Najprije, kad se u Betlehemu pastiri dolaze pokloniti novorođenom djetetu koje leži u jaslama, Luka zaključuje: „Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svom srcu“ (Lk 2, 19), a zatim na samu kraju opisa Isusova djetinjstva, i to neposredno nakon što su ga Josip i Marija nakon tri dana traženja našli u hramu, stoji rečenica: „A majka je njegova brižno čuvala sve ove uspomene u svom srcu“ (Lk 2,51). Ukupno, dakle, evangelist Luka tri puta pred svoje čitatelje predstavlja lik Marije koja u svojoj nutрини razmatra događaje koji se tiču nje i njezina božanskog sina. U tim razmatranjima primjećuje se stanovita postupnost.

NJEZIN OSOBNI ODNOS

U prvom slučaju predmet je Marijina razmišljanja anđelov pozdrav koji se tiče

njezina osobnog odnos s Bogom. To se događa u trenutku dok još nije ni začela ni rodila Božjega sina. No, kako je već tada nazvana „punom milosti“ ona ostaje zatečena i ne dohvaća odmah čitavo značenje toga pozdrava. Zato je stala razmišljati. No, kakvo je to razmišljanje? U izvornom grčkom tekstu na tom mjestu stoji jedna riječ koja je ušla i u današnji hrvatski jezik, a to je riječ „dijalog“. Grčka rečenica, naime, retka koji smo naveli u naslovu glasi: „*kai dielogi-zeto*“, što upućuje na to da Marijino razmišljanje o anđelovu pozdravu nije bio neki unutarnji monolog, to jest razgovor koji počinje i završava sa samim sobom, nego dijalog u kojem Marija svoja životna iskustva suočava s Božjom objavom koja joj se upravo događa. U tom smislu Marija je na neki način preteča velikih bogoslovaca, poput sv. Augustina koji je izrekao glasovitu rečenicu „*credo ut intelligam, intelligo ut credam*“ („*vjerujem da bih razumio, razumijem da bih vjerovao*“) ili sv. Anzelma Kenterberijskog koji je govorio o „*vjeri koja zabtijeva razum*“ (*fides quaerens intellectum*).

Osim u teologiji kao znanosti, taj Marijin stav odražava se i u kršćanskoj umjetnosti u kojoj se scena Navještenja ponekad prikazuje tako da anđeo Gabrijel kada dolazi u Nazeret zatječe Mariju kako sjedi u kući s knjigom u ruci.

ČUDESNI DOGAĐAJI ŽIVOTA

U drugoj zgodi, kada razmišlja o čudesnim događajima svoga života, Marija više nije sama. Tu su Josip, novorođeno dijete Isus i pastiri koji su se došli pokloniti. Uz to, Marija je već obogaćena i susretom sa svojom

rodakinjom Elizabetom, majkom Ivana Krstitelja. No, svi ti veliki događaji odvijaju se u krajnjoj jednostavnosti, i možda je to razlog što evanđelist Luka, govoreći o Marijino razmišljanju, ovaj put upotrebljava riječ *srce* koje označuje najintimniji dio čovjeka u kojem ga u potpunosti poznaje samo Bog. Premda je, naime, u betlehemskoj štali okružena društvom Boga otvorenih i jednostavnih ljudi, Marija je među njima jedinstvena i nepovnljiva. Stoga, spominjući njezino srce Luka ističe posebnost njezina odnosa s Bogom. Samo Bog zna što se događa u Marijinoj nutрини, a jednako tako ona sama može spoznati svoje mjesto i ulogu u Božjem planu spasenja jedino u dijalogu s Bogom.

BOGATSTVO NOVIH ISKUSTAVA

Kada treći put evanđelje govori o Marijino unutarnjem životu, opet se koristi riječ *srce* u koje se Marija povlači okružena drugim ljudima i obogaćena novim iskustvima. Nakon što je s Josipom našla dvanaestogodišnjeg Isusa u hramu, kako razgovara s naučiteljima koji su bili „zaneseni njegovom razumnošću i odgovorima“ (Lk 2, 47), slijedi pak najdulje razdoblje Isusova života u kojem evanđelje jednostavno šuti. To izaziva mnoga pitanja, a postoje i različite teorije koje bi htjele ispuniti tu „prazninu“ u evanđeoskim izvještajima. No, bez obzira što se događalo i gdje je sve Isus kroz to vrijeme bio, Lukina rečenica: „A majka je njegova brižno čuvala sve ove uspomene u svom srcu“ (Lk 2, 51) svjedoči kako se najvažniji događaji ljudskog života zapravo događaju u dubini ljudskoga srca.

Domagoj RUNJE

Ivan Damaščanski o Marijinu usnuću

U bogoslovnim spisima I. Damaščanskoga sačuvane su i tri homilije o usnuću (koimesis) presv. Bogorodice. U tim govorima kao u jezgri sadržan je i nauk o onom što je uslijedilo nakon Marijine smrti, tj. da je Marija, kako će kasnije Crkva definirati, "po završetku svoga zemaljskog života dušom i tijelom uznesena u nebesku slavu". Poput ostalih otaca Istočne Crkve i I. Damaščanski zastupa zamisao da je Marija preminula naravnom smrću. Njezina smrt ili usnuće bili su preduvjet njezine nebeske proslave. I u tome završnom događaju ljudskog postojanja Marija je slijedila svoga Sina, koji je prekoračio prag smrti i otvorio nam vrata života.

"Kako je izvor života preko smrti dospio u život? Zašto se ona, koja je po rođenju nadišla prirodne zakone, sada njima podlaže te se djevičansko tijelo podlaže smrti? Potrebno se osloboditi onoga što je smrtno da bi se obuklo u besmrtnost, budući da ni sam Gospodar naravi nije izmaknuo smrti. On je zapravo umro u tijelu da bi svojom smrću uništio našu smrt. Da bi propadljivost zamijenio s nepropadljivošću, da bi iz smrti provrelo uskrснуće."

I. Damaščanski tumači to ovako: Iako put do proslave prolazi preko smrti, to je u slučaju Majke Isusove imalo neobičan ishod u odnosu na sudbinu ostalih ljudskih stvorenja. Iako se - po ondaš-

njem ustaljenu mišljenju - Marijina duša odvojila od njezina neoskvrnjena tijela, kako je to zahtijevala sama ljudska narav, to tijelo nije ostalo u grobu. Iako je Marijino tijelo pohranjeno u grobu kao i sva druga smrtna tjelesa, ipak to presveto tijelo, koje je dalo život samome Sinu Božjemu nije ostalo u posjedu smrti, niti je bilo podložno raspadljivosti. *"Zapravo kao što je njezino djevičanstvo ostalo netaknuto u času (Isusova) rođenja, jednako je tako njezino tijelo, i poslije smrti, bilo sačuvano od propadljivosti i preneseno u bolje i savršenije prebivalište, gdje više nije bilo podložno smrti i gdje ostaje u sve vjekove."*

Oslanjajući se na biblijske tekstove i upotrebljavajući biblijsku tipologiju, I. Damaščanski navodi niz razloga zbog kojih je svrsishodno da tijelo bl. Djevice Marije ne istrune u grobu. Činjenicu neraspadljivosti bogoslovac izvodi iz činjenice Marijina djevičanstva u času Isusova djevičanskog rođenja, koje je za svete pisce bilo dokaz Isusova božanskog sinovstva. To je bilo ne samo dostojno, nego je imalo značaj neophodne nužde zbog iznimne Marijine uloge u otajstvu utjelovljenja Sina Božjega.

"Trebalo je da ona koja je u trenutku rođenja sačuvala svoju neoskvrnjenu, poslije smrti sačuva svoje tijelo od neraspadljivosti. Bilo je dostojno da ona koja

je u svom krilu nosila Stvoritelja dok je bio Dijete, boravi u nebeskom prebivalištu. Bilo je svrsishodno da Majka Božja postane dionica dobara svojega Sina i da je sve stvorenje slavi kao majku i službenicu Gospodnju.“

I. Damaščanin ne objašnjava kako se zapravo dogodio Marijin prijelaz, kako je njezino tijelo oslobođeno raspadljivosti prešlo u nebesku slavu. On se ograničuje na datosti sadržane u apokrifnim spisima. Svoju je pak misao usredotočio na bogoslovne i duhovne oznake toga otajstva.

“NEBA I ZEMLJE ONA JE SPONA...”

U tom surječju Marija je predstavljena kao biće koja povezuje Boga s čovjekom, kao ljestve između neba i zemlje. *“Danas je Krist napravio sebi životne ljestve kojih podnožje počiva na zemlji i kojih vrhunac dosiže nebesa. Na njima se Bog odmara. One su slika Jakovljeva viđenja. Po njima je Krist sišao na zemlju, pojavio se na zemlji i boravio među ljudima.”*

Starozavjetni ulomak u kojem je opisan prizor o Jakovljevu snu poslužio je I. Damaščaninu da svojim vjernicima protumači pojam Marijine posredničke uloge.

“Kako što je Jakob promatrao nebo koje je po ljestvama bilo sjedinjeno sa zemljom i kao što je vidio kako anđeli silaze i uzlaze po tim ljestvama..., na isti način i ti postade posrednica i ljestve preko kojih je Bog sišao k nama, da bi obukavši krhkost naše naravi tu narav k sebi pripojio. Tako zapravo napravi od čovjeka dub sposoban da vidi Boga i da sjedini ono što bi razjedinjeno.”

Velika je moć koju I. Damaščanski pripisuje Marijinoj posredničkoj ulozi u

otajstvu spasenja ljudskog roda. Marijina uloga bila je posebno učinkovita da bismo primili plodove Kristova utjelovljenja. Sva dobra spasenja došla su nam po Isusu, Božjem i Marijinu Sinu. Ona nam je dala залог života, od nje smo primili klicu besmrtnosti. Ona je postala za nas posrednica svih dobara u njoj je Bog postao čovjekom i čovjek Bogom.

POBOŽNOST PREMA DJEVICI MARIJI

Ako se spomen svetih slavi pohvalnim govorima, koliko više dolikuje slaviti i hvaliti izvor pravednosti i blago svetosti, pita se I. Damaščanski. I to ne da bi se nju slavilo nego da bi Krist preko nje bio hvaljen i čašćen. U vezi s čašćenjem svetih slika, u obrani svetih ikona on je naznačio jasne oblike te pobožnosti. Što se pak tiče ikona koje predstavljaju Bogorodicu, one zaslužuju posebno poštovanje zbog uloge koju je Marija imala u povijesti spasenja.

Po Kristovu utjelovljenju i činjenici da je rođen od Djevice Marije i čovjekom postao materija je uzdignuta te je za vjernika postala znak i djelotvorni sakrament susreta čovjeka s Bogom. Ivan je povlašten svjedok čašćenja slika, koje će do dana današnjeg ostati jedno od bitnih oblika pravoslavnog bogoslovlja i duhovnosti. Riječ je ipak o obliku štovanja koje pripada kršćanskoj vjeri, vjeri u onoga Boga koji je postao tijelom i učinio se vidljivim. To učenje uklapa se u predaju Crkve, koje nauk o sakramentima predviđa da materijalne stvari preuzete iz prirode mogu postati prijenosnicima milosti po zavihu Duha Svetoga, uz ispovijedanje prave vjere.

dar-ko

Ti kao zvijezda nad mladošću našom

„Prema svemu naša književnost mora da se kreće dvama pravcima: ljubavlju prema Bogu, razumijevanjem čovjeka i spremanjem za vječnost.“ (Naša književnost, Nedjelja, 2/1930, 16, 6). Tim riječima hrvatski pjesnik, pripovjedač, dramatičar, esejist, kritičar i kulturni djelatnik *Ton Smerdel* na neki način izrazio je sav svoj književni *credo* koji ga je pratio čitav život.

Smerdel je rođen 21. travnja 1904. u mjestu Silba na otoku Silbi, od oca Slovenca Jurja i majke Hrvatice Ljubice. Od njegove smrti prošlo je 40 godina, a svojim svestranim radom svrstao se među istaknutije katoličke književnike 20. stoljeća. Maturirao je g. 1924. u klasičnoj gimnaziji u Splitu. Poslije 4 godišne diplomira klasičnu filologiju na Filozofskom fakultetu u Skoplju. Kao profesor radi u zagrebačkoj Državnoj gimnaziji i Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji, u gimnaziji u Bjeljini, Skoplju i u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju. Njegov prosvjetni rad potrajat će četvrt stoljeća. Predavao je latinski, grčki, ruski i francuski jezik te povijest starog vijeka i prostoručnog crtanja. Doktorira g. 1933., što mu omogućuje da do početka 2. svjetskog rata predaje klasičnu filologiju na Filozofskom fakultetu u Skoplju, odakle je, po nalogu bugarskih okupacijskih vlasti, protjeran skupa s obitelji.

JER DUŠA MI MLADA TOBOM SE ZANIJELA

Tijekom gimnazijskih dana zabilježeni su njegovi prvi književni pokušaji u školskim listovima. Ratno razdoblje bilo je izrazito plodno za njegov književni rad. Svoju prvu pjesničku zbirku *Iz moje korabljice* objavljuje g. 1940., a poslije nje uslijedile su i druge, *Drvorezi* (1942.), *Duša u plamenu* (1945.) i *Epitaf* (1964.). Esejističko-kritičke radove objelodanjuje pod naslovima *Susreti s knjigama i piscima I* (1943.), *Borba za sklad* (1944.), *Susreti s knjigama i piscima II* (1944.) i *Stvaralačka radost* (1945.). Po završetku rata nekoliko godina predaje u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji te u Leksikografskom zavodu. Zbog svoje zauzetosti u kulturi i političkom sustavu NDH nailazio je nakon rata na poteškoće

pri zapošljavanju. Budući da je bio vrstan prevoditelj i poznavatelj klasičnih jezika, objavljuje zbirke pjesama na latinskom, *Urna parcarum* (1960.), *Pontes lucentes* (1962.), *Cantilenae* (1965.), *Palmae solis almae* (1966.) i *Cantilenae cupressorum* (1967.). Četiri godine prije smrti u vlastitoj nakladi objavljuje *Roman o Giacomu Leopardiju*. Mnogi su njegovi prijevodi prisutni u različitim svjetskim pjesničkim antologijama. Između ostalog, prevodio je Pindara, Sapfu, Leopardija, Seferisa, Musaiosia i dr. Umire u Zagrebu 1970. godine.

PRED SLIKOM TVOJOM...

Nekoliko svojih pjesničkih radova Smerdel je posvetio upravo bl. Djevici Mariji: *Razgovor s Madonom, Gospa od Spinuta, Molitva Bogorodici, Sklapam ruke*. Pripadao je generaciji Milana Pavelića, Ljubomira Marakovića, Petra Grkca, Mate Ujevića, Izidora Poljaka, Đure Sudete, Velimira Deželića ml. i drugih zauzetih katoličkih književnika i kulturnih radnika. Suradivao je u većini važnijih katoličkih publikacija 30-ih godina 20. stoljeća, kao u *Hrvatskoj Prosvjeti, Luči, Hrvatskoj Straži, Hrvatskoj reviji, Obitelji* itd. Njegovi književni radovi također su objavljivani i u almanahu *Selo i grad*, zborniku hrvatskih katoličkih pripovjedača *Sunčani vinograd*, te u *Hrvatskom ženskom listu* Side Košutić. S velikim pouzdanjem Smerdel se često utjecao blaženoj Djevici:
*O Ljiljane, iz nebeskog vrta krasni,
 o dane željni i uvijek jasni,
 grč nam boli sa usana posuši,
 a na molbe naše Ti se, Divna, ne ogluš!*
 (Sklapam ruke)

Sa svojim zavičajem i vlastitom majkom Ton je bio povezan neraskidivim nitima, a bl. Djevica Marija u tom suglasju za nj je bila utjelovljenje vlastite majke:

*Marijo, ti si me ipak blago gledala.
 Ko majka moja nekoč ti si mi šaptala:
 Slušaj, sinko, kroz suton zvona nade
 zvone!*

(Pjesma o Mariji)

Pjesnika opterećena nemirima i slutnjama u vremenima tragične hrvatske sudbine Majka ne prestaje pratiti i tješiti:

*Tad se čini, Majko moja, da i molitve
 nema,
 koja dignuti bi, osvježiti osjećanja moja
 mogla.*

*Onda samo k Tebi suzom svojom dodem,
 da ožaren sa suncem oka Tvoga dignem
 i da rekнем:*

*- Gore, srce svoje na dlanu digni!
 U visine u nebeske visine
 iz zemaljske uzdigne nizine!*

(Molitva Bogorodici)

Svjedoci smo vremena u kojem se vjernici, opterećeni različitim bremenima suvremenosti, posebno utječu bl. Djevici Mariji kao i nekada. Uvidjevši da svijet srlja u propast, Ton je zavapio i nad jaslicama novorođenog Isusa:

*Oh, noći, ti puna si istine i dubine riječi
 na gori,
 pa učini, da On se smiluje razbojnicima
 nama,*

*ljudima dvadesetoga vijeka,
 koji zbog koristi i vlasti prirodna palimo
 blaga*

*i bratu zalogaj krademo slatki
 i bosonogu ne damo obuću potrebnu
 i djecu u utrobi često ubijam berodski
 muklo uz pomoć zakona i mode.*

(Vizija o jaslicama)

Darijo MARKOVIĆ

Nije li život dar?!

Naša razmišljanja usmjerena su oko proslave Božića, važna i draga blagdana. Djeca se raduju kolačima, kićenju bora, kuglicama, prskalicama, jaslicama, slami i malom Isusu bez kojega svega toga ne bi ni bilo. Jaslice u svemu tome privlače najveću pozornost. I ucjepljuju se u dušu najmlađih, da ih pamte cijelog života. Kraj malog Isusa su Marija i Josip. Ima li ljepšeg primjera onih koji su rekli "da" životu negoli njih dvoje?! Životu koji primamo, daru velikodušna darivatelja. Prihvatili su ga i u nemogućim okolnostima. Posebno Marija, poznata Gospodinova službenica, koja se u potpunosti predala volji Očevoj, ona koja je pitala: "Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?" (Lk 1, 34).

PITANJA KOJA SE NAMEĆU

Preskočimo 2010 godina, budimo tu danas. Koja se pitanja nameću današnjoj djevojci, supružnicima i majkama naših dana pred neprocjenjivim darom života? Odgovorni roditelji u svojoj velikodušnosti prihvaćaju dar života i bore se sa zahtjevnostima roditeljskog poziva ili u svojoj razboritosti ustuknu pred darom života, a onda predbacuju sami sebi što nisu rodili još koje dijete. Naizgled neodgovorni roditelji rađaju i vjeruju Providnosti da ih neće napustiti, a očekuju i od društva da se pobrine za darove života kojima nisu mogli odoljeti. Neodgovorni roditelji u svojoj egocentričnosti ne razmišljaju uopće hoće li nas biti i tko će naseliti Lijepu našu nakon nas. U luksuzno opremljenim stanovima

svje na dohvat ruke njihovu željenu mezimcu, neizostavan je i kućni ljubimac s pedigreeom i posebnom prehranom, dnevnim rasporedom šetnji koje upotpunjavaju višak vremena... Neplodni parovi iscrpljeni su pretragama, hormonima i bezuspješnim pokušajima da pod svaku cijenu dođu do dara života...

ŠTO JE DAR?

Pitamo li se, čime smo te darove novih života zaslužili, odnosno čime ih nismo zaslužili? Da bismo to riješili, zaustavimo se na pojmu dara. Što je dar? Neka zasluga ili nagrada?! Odlučujem li ja o tome što će mi netko darovati ili netko drugi? Plaća, nagrada, honorar, imaju svoje kategorije. Tako i dar.

A što je dar? Nešto što zaslužujemo pa moramo dobiti ili ono što dobivamo neočekivano po ljubavi i milosrđu svoga darivatelja, njegovom slobodom, procjenom i odabirom? Kako se odnosimo prema daru? Kako ćemo u ovom vremenu darivanja obradovati jedni druge? Kako izabrati dar? Da li izabrati ono što ja volim ili ono što ti voliš? Mogu li ja tebi darovati nešto što ja ne volim, a tebe to neizmjereno raduje? Ako mogu, dobro, riješila bih se neke suvišne stvari i njome bih nekoga obradovala! Mogu li ti kupiti ono što se meni nikako ne sviđa, jedino zato jer ti to voliš?

Dar koji nekome uručujem i moj je odabir. Želim redovito da bude obostrano lijep i drag. I prepoznatljiva ukusa. Da ti, koji ga primaš, u njemu prepoznaš i mene, a ne samo sebe. Oni koji se vole, koji su spoznati i zavoljeni istim, lako pronalaze i primaju takve darove. Kad ih kupuju ne žale novac, a kad ih dobivaju njihovu veselju nema kraja. Čuvaju ih kao dragocijen biser.

A DAR ŽIVOTA?

Što je s darom života?

U ovo predbožićno doba pada mi na pamet Majka Isusova. Kad joj je ponudeno da bude majkom Sina Božjega, ona je pitala anđela: "Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?" (Lk 1, 34). Marija u meni budi neka pitanja. Pitaju li se tako današnje djevojke: Kako će to biti, kad ja sebe ne poznajem, a muža još manje?! Pitaju li se oni koji darivaju svoje jajne stanice ili svoju spermiju: Kako će to biti, kad ja muža, ženu nemam? Možemo li se u tim situacijama suočiti s Marijom? Ne! Ona se prepustila Božjoj volji mimo svojih planova. U našem slučaju sasvim je suprotno: želja da se Bog prilagodi volji nekog muškarca, neke žene, i to na njemu neprimjeren i njega nedostojan način. A je li to i Božja volja?! Stvaranje čovjeka ima svoju zakonitost koja je dužna strahopoštovanja. Ona uključuje sve okolnosti, pa i sam čin nastajanja. Može li čovjek svojevoljno, protiv Stvoriteljeve volje, sebi

prilagođenu činu stvaranja, dati pravo darivanja života samo zato jer to želi? Bilo je nemogućih situacija kroz povijest, kad su tolike ponizne službenice Gospodnje u nadi protiv svake nade postale nositeljicama života, a da nisu ni u jednom trenutku prašinom prekrile slovo Božjeg zakona.

SPREMNOST NA ČEKANJE

Velikodušni Stvoritelj ne mjeri našom mjerom. On ima strpljenja s nama. A gdje je naše strpljenje? Koliko smo spremni čekati njegov dar? Kako prepoznati njegov plan i njegove darove za nas? Život već rođen, ostavljen, napušten, darovan od Stvoritelja objesnu, nesretnu ili nezrelu djetetu, koje svakodnevno baca i mijenja igračke. Djeca nisu igračke, kao što ni život nije igra, osim za one koji ga proigravaju, pa i sami postanu igračke u tuđim rukama. Danas znamo kako nastaje život. Koristimo li to znanje za život ili protiv njega? Je li Božja dobrotica poticaj da budemo poput Marije, odabrane nositeljice života, Ane ponizne moliteljice, Sare odabrane roditeljice, zahvalne Stvoritelju za dar za koji se i On brine...? Nas svojom ljubavlju poziva, kad smo spremni da odgovorimo životu. U osluškivanju prirodnog ritma plodnosti, supružnici odmjeravaju snage i okolnosti u kojima žive, predani Stvoritelju imaju *dar* slobode u velikodušnu i razboritu odgovoru Gospodaru života.

Marija je uzor kako se prihvaća život, uvijek sveti Stvoriteljev dar. S ljubavlju ga primajmo, radujmo mu se i zahvalno ga čuvajmo. Neka bude po volji Njegovoj.

Danijela DE MICHELI VITTURI

U 9. godini ostala je bez majke, ali je majku našla u onoj koju nam je Gospodin ostavio s križa. Izabrala je duhovni poziv i otišla u samostan milosrdnih sestara sv. Vinka Paulskoga. Riječ je o sv. Katarini Labouré (+1876.). Dok je u Parizu, u Rue du Bac, bila novakinja, u 24. godini života, u više navrata doživjela je više različitih viđenja.

DJEVICA U BJELINI

Katarini je 18. srpnja 1830. Gospa rekla da joj Bog želi povjeriti posebno poslanje. Bude li imala povjerenja, dovest će ga do kraja. Zatim 27. studenoga 1830. ima neobična viđenja i priopćenja. Svjesna je da je zadaća sestre milosrdnice služenje siromasima, a ne sanjanje. Što je vidjela i čula, pripovijeda: "Presv. Djevica bila je na nogama, odjevena u bijelo, odijelo boje bijele zore, a na njoj je bio i bijeli veo koji je dopirao do zemlje. Noge su bile poduprte na jednoj kugli. U rukama je držala loptu koja se činila kao globus. Ruke su joj bile uzdignute u visini grudi, a oči uperene k nebu. Na svojim prstima nosila je prstenje urešeno dragim kamenjem, iz kojega su isijavale zrake.

U trenutku dok sam je promatrala, presv. Djevica spustila je oči i pogledala me. Čuo se glas koji mi je govorio: 'Ova kugla koju vidiš predstavlja cijeli svijet, i svakog pojedinca napose.' Međutim, nadodala je kako su zrake koje isijavaju iz dragog kamenja 'simbol milosti koje prosipljem osobama koje mi ih traže'.

A onda se oblikovao ovalni okvir oko Gospine glave u kojemu su bile ispisa-

ne zlatnim slovima riječi: 'O Marijo, bez grijeha začeta, moli za nas koji se tebi utječemo.' A zatim se čuo glas koji mi je rekao: 'Daj izraditi medaljicu s ovakvim prizorom. Svi koji je budu nosili, primit će velike milosti. Obilne će milosti biti za one koji je s pouzdanjem budu nosili.'

Učinilo mi se da se slika okrenula i vidjela sam drugu stranu medaljice: slovo 'M' nad kojim se uzdizao križ, na pokrajnjem kraku. Ispod, dvaju srdaca (Isusovo i Marijino). Sve uokolo, 12 zvijezda."

OSTVARENA ŽELJA

Kako je Gospa i zatražila, Katarina je dala iskovati medaljicu. To je u lipnju 1832. odobrio i pariški nadbiskup De Quelen, iako ništa o viđenjima nije znao. Svom duhovniku o. Aladelu, lazaristu, poručila je Katarina kako je Gospa izrazila želju da se osnuje posebno društvo kojega će članovi nositi medaljicu i preko nje promicati pobožnost prema Bezgrešnoj. O svemu tome nitko

ništa nije znao. Tajna o videnjima otkrivena je tek nakon Katarinine smrti. Tako je nastala medaljica, koja je, zbog brojnih milosti koje je Gospa preko nje dijelila, kasnije prozvana *čudotvornom*. Ona priziva otajstvo otkupljenja, ljubavi Srca Isusova i žalosnoga Srca Marijina, posredničku Marijinu ulogu, otajstvo Crkve, odnos između zemlje i neba, zemaljskoga i nebeskog života. Crkva blagoslivlje takve predmete pobožnosti pripominjući kako oni služe da se u nama poveća pouzdanje u pomoć bl. Djevice Marije te upozorava vjernički puk da ne zaboravi da pobožnost prema Majci Isusovoj zahtijeva osobito svjedočanstvo kršćanskog života. Medaljica, dakle, nije neki talisman, nego predmet koji vjernike potiče da ponizno i uporno prijanjaju uz kršćansku poruku, ustrajnu i pouzdanu molitvu te dosljedno življenje. Malo-pomalo čudotvorna medaljica osvaja je svijet, a razvilo se i *Društvo*

čudotvorne medaljice, koje je aktivno i u Hrvatskoj. Dobilo je g. 1909. i papinsko priznanje te je na blagdan Gospe od Čudotvorne medaljice 27. studenoga 2009. proslavilo svoju 100. obljetnicu. Nacionalni voditelj *Društva čudotvorne medaljice* za Hrvatsku je Leonardo Ljulđuraj, koji i danas nastavlja širenje čudotvorne medaljice i pobožnosti Bezgrešnoj preko nje među Hrvatima.

CENTAR U HRVATSKOJ

Društvo čudotvorne medaljice međunarodna je udruga koja za Hrvatsku ima svoje sjedište u Zagrebu, Lazaristički centar, Vrapčanska 114. Svrha mu je širenje čudotvorne medaljice i pobožnost Gospi preko nje. U nj se može učlaniti svaki katolik. Koji to žele, mogu poslati svoje osobne podatke s adresom na Lazaristički centar i poštom će dobiti blagoslovljenu čudotvornu medaljicu s potrebnim uputama.

Dužnosti članova *Društva čudotvorne medaljice* su:

- nositi čudotvornu medaljicu;
- svakog dana moliti: "O, Marijo bez grijeha začeta, moli za nas koji se tebi utječemo!"
- nedjeljom sudjelovati u misnom slavljju i pristupiti na svetu pričest;
- po uzoru na sv. Vinka Paulskoga, pomagati siromasima prema svojim mogućnostima;
- sudjelovati na susretima *Društva čudotvorne medaljice*;

Članovi pomažu *Društvo* da može djelovati i darivati medaljicu onima koji su u materijalnoj neimaštini, organizirati susrete i izdavati časopis.

K. JOLIĆ

U Gospinoj kući

U Loretu kraj Ankone, u Italiji, nalazi se Gospina kuća. To je malo zdanje koje bi, prema predaji, bilo prebivalište, u Nazaretu, Marijinih roditelja, u kojem bi se Gospa rodila i rasla. Ta kućica, naveliko čašćena od početka kršćanske povijesti, g. 1291. iznenada je nestala iz Nazareta, da bi se pojavila, nekoliko godina kasnije, na loretskom brežuljku. To je pobudilo čuđenje, a stala su se zbiti i čudesa svake vrste. Budući da se nije znalo protumačiti kako je kućica stigla u Loreto, mislilo se da su je prenijeli anđeli. O. Giuseppe Santarelli, talijanski franjevac kapucin i znanstvenik, povijesničar i arheolog međunarodnoga glasa, posvetio je dobar dio svoga života istraživanju tajanstvene kućice:

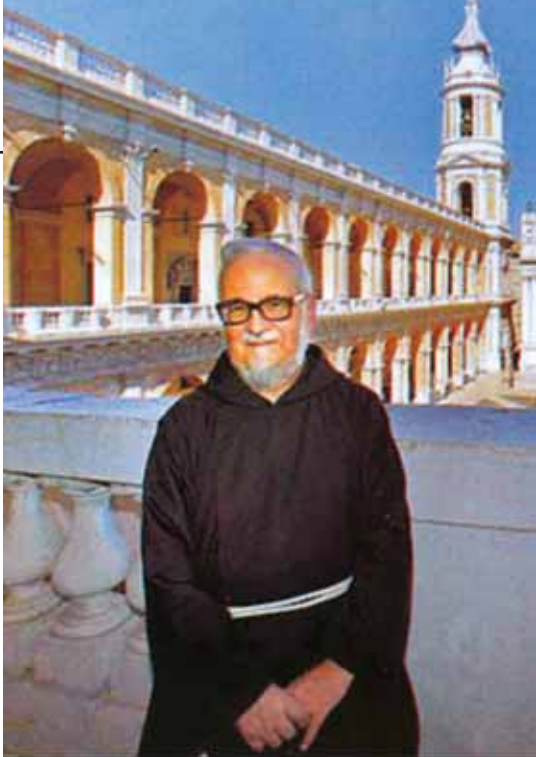
- Povijest kaže da se kuća iznenada pojavila na ovom mjestu u noći između 9. i 10. prosinca 1294. Da su je prenijeli anđeli, ne možemo znanstveno dokazati. Međutim, danas, nakon godina proučavanja, analiza, arheoloških istraživanja najmodernijim sredstavima, došli smo dotle da kategorički možemo potvrditi da je ovu upravo kućica koja je do kraja 13. st. čašćena u Nazaretu kao Gospina kuća.

- *Zašto je donesena iz Nazareta u Italiju?*

- Da se spasi od rušenja. U drugoj polovici 13. st. na Palestinu je izvršena muslimanska invazija i sustavno rušila kršćanska sveta mjesta. Netko, ljudi, anđeli, ili ljudi sigurno s pomoću Nadnaravnoga, uspio je spasiti kućicu noseći je u Italiju.

- *Zašto baš u Italiju?*

- Ne znamo. Stari povjesničari, vjernici naravno, govorili su da je "po providno-

snom planu, Gospina kuća prešla iz zemlje Kristove u zemlju Kristova namjesnika".

Prije negoli se zaustavila u Italiji, kuća je boravila i na drugim mjestima. Prema povijesnim istraživanjima proizlazi da su je u svibnju g. 1291. drvosječe našli na proplanku nedaleko od Trsata. Ondje je ostala tri i pol godine, a dogodila su se i mnoga čudesa. Zatim, iznenada kao što je i došla, nestade.

Druga postaja bio je lokalitet u blizini loretske željezničke postaje, koji je onda bio šuma, i zaustavila se ondje nekoliko mjeseci. Prešla je zatim na loretski brijeg, na njivu koja je bila u vlasništvu dvojice braće, koji su se neprestano svadali oko dijeljenja darova koje su hodočasnici ostavljali. I kuća je, nakon malo, otišla s te njive i zaustavila se nasred puta, koji je bio u općinskom

vlasništvu, upravo gdje se i sada nalazi. Odanle se nije više micala.

- Što je istraživano dok je utvrđeno da je ta kućica upravo ona koja je neko vrijeme bila u Nazartu?

- Obavljena su različita istraživanja, povijesna i arheološka, a proveli su ih poznati učenjaci, i u Loretu i u Nazartu gdje se "sveta Kuća" neko vrijeme nalazila. Sva su uvijek pokazivala da je predaja autentična, tj. da je loretska kuća ona koja je neko vrijeme bila u Nazaretu.

Naravno, najvažnija istraživanja su ona provedena u novije doba. Posebno u Nazaretu od g. 1955. do g. 1960. pod ravnanjem o. Belarmina Bagattija, jednoga od najsajnijih arheologa 20. stoljeća, i ona koja je proveo u Loretu arhitekt Nerio Alfieri, profesor arheologije u Bologni.

Istraživanja prof. Alfierija pokazala su da je ova građevina puna apsurdnih anomalija, u potpunoj oprečnosti s građevinama ovoga područja i s urbanističkim pravilima 13. stoljeća. Kuća nema svojih temelja i uistinu je na putu. Sagrađena je od samo tri zida, visoka oko 3 metra, od kamena, a zna se da na području Marka nije bilo kamenoloma i da su sve građevine u ono doba rađene od opeke.

Nenormalno je da su jedina vrata, ona izvorna, usred duljega, a ne kraćeg zida, kao u drugih kuća i kapela onog doba, i da su na sjeveru, izložena jaku i čestu nevremenu, protiv svih građevnih mjesnih običaja. Nenormalno je da je jedini prozor okrenut prema zapadu, i time otvoren smanjenu svjetlu, što je protiv svakoga građevnog pravila toga vremena.

- I te anomalije...

- Sve te anomalije nestaju ako se suoče s rezultatima arheoloških istraživanja u Nazartu. Kuća u Loretu nema temelja jer su ostali u Nazartu. Ima jedino tri zida, jedan je bila prislonjena na špilju izdubljen u litici, s kojom je tvorila jedinstven blok za stanovanje.

Izvanredna prouka arhitekta Nannija Monellija iz g. 1982. pokazala je, kad bi se loretska kuća mogla prenijeti u Nazaret, sljubila bi se savršeno s onim što je dolje nađeno. Mjere loretske kućice i raspon triju zidova savršeno odgovaraju mjerama temelja koji se nalaze u Nazartu. Kamenje kojim su zidovi zidani tipično je palestinsko, a tako i tip zidanja.

N. Monelli potanko je istražio kamenje i pronašao da je obrađivano posebnom tehnikom onih palestinskih krajeva, vlastitom nabatejskoj kulturi, tj. semitskog naroda koji je živio na onim područjima. Riječ je o obradi dlijetom, napravom s okruglim željezom i tanjuričem, i drugom alatkom, uvijek nabatejske predaje, blizim i malo dubokim potezima, klesarskim dlijetom sa šiljkom. Te tehnike potpuno su nepoznate na talijanskim područjima, osobito u Markama.

Ja sam, zatim, posebno proučavao i grafite koji se još uvijek mogu čitati na različitu kamenju "svete Kuće" u Loretu. Identificirao sam ih pedesetak. To su znakovi koji se pozivaju na judeokršćanske u Svetoj zemlji, posebno na one pronađene u Nazaretu. Te i tolike druge posebnosti navode na samo jedan zaključak: loretska kuća upravo je ona koja se do g. 1291. nalazila u Palestini i koja se od g. 1300. častila kao Gospina kuća.

R. ALLEGRI

("Madre e Regina", 8-9/2010., str. 20-21.)

Mlijeko

Naručila sam da mi donesu mlijeko. I donijeli su ga, ali ono s visokim postotkom masnoće. Namrgodila sam se:

- Ne to, ja to ne trošim!
- Nisi rekla koje, pa smo uzeli što nam se činilo najboljim.
- Ali ja to ne koristim!
- Što ćemo sada?
- A što bi trebalo?

Često to tako ide. Ja rečem jedno, a oni naprave drugo. Ili ja naredim da urade, a oni ne naprave uz slijeganje ramena i ono: "Nema veze, zaboravili smo!"

Tako je bilo i sada.

- Nema veze!
- Ima veze! - držim govor kako me ne razumiju, kako su neodgovorni, ne znaju kako se ne može tako živjeti. Znam po pola sata razglabati i govoriti. Govoriti sve dok ne shvatim da govorim u prazno i da me nitko živ više ne sluša jer se dogodi da najednom nikoga uza me nema, svi se razbježe. Ispadam im dosadna. Najlakše je pustiti vodu niz livadu, a što onda?! Ako ih ja sada od malih nogu ne uputim u život i ne naučim nekim stvarima, nikad ih neće naučiti. Tu je škola, tu je ulica, tu je međumrežje, televizija, kolege i kolegiće... Svatko nosi sebe... Ako u kući ne nauče ono dobro, pošteno, plemenito, kako treba - gdje će ga naučiti? Na ulici!? A tko uči na ulici? Uličari, onaj tko nema roditelja, oca i majke! Ako moji imaju roditelje, s njima je svakog

dana i otac i majka, a između njih i onih s ulice ne bude nikakve razlike, nisam li promašila svoju majčinsku zadaću?! Kako doći pred Boga na kraju života i što reći? Jesam li ih smjela radati ako ih nisam bila spremna odgojiti?! Velikodušno, ali odgovorno majčinstvo! Zato se hoće i u odgoju određena strogoća, koliko god njima to ne bilo pravo!

- Tako si im zanimljiva! - pecka Romeo.
- E, ti se javi!
- Da sam pametan, i ja bih postupio kao i oni, ali...
- Ali, ali, ali... Izvoli, bježi i ti od mene!
- uzvraćam ja ljutita.

Danas sam ratoborna, svi su mi se među neprijatelje svrstali. Grizem, ujedam, ubojita sam. Znam to, ali ono nešto u meni ne da mi da odustanem. Jednostavno nasrćem!

- Sve dok meni ne prekipi! - dolazi od Romea. Poznavajući ga, popuštam. "Pametniji popušta!", kaže naš svijet. Popuštam i ja. Stajem i razmišljam. Kapitulirala sam! Ova bitka je završena. Mirovat ću! Skupljati snagu! Ona mi uvijek dobro dođe. Tà majka sam i supruga. Uvijek u poslu i stisci. Nikad mira, a on mi je tako nuždan. Polako, do druge prigode...

- Kad si nezahvalna! - čula sam to, ali ne znam od koga je došlo. Od Romea? Ne, nije od njega, on u rukama drži Bibliju i čita za sebe: *O, Jahve, ne gordi se moje srce niti se oči uznose.*

Ne idem za stvarima velikim ni za čudima što su iznad mene. Ne, ja sam se smirio, i upokojio dušu svoju...

(Ps 131, 1-2)

Od djece? Ona su zaokupljena, igraju se. Nedostaje Emanuela. Evo je, upravo dolazi. Govori sama sa sobom:

- ... Ne možeš ga uvijek pronaći. Zato su tu sveci, moj imenjak ... pa ruši djeci ono što su ona mukotrпно gradila. Ona se ljute.

Odjednom čupanje, guranje, rat!

- Dosta! - grmi Romeo, ali naši ratnici ne obraćaju na to pozornost.

- Majko Božja, tko će ih smiriti?! - munjevito tražim pomoć.

- Polako, smirit će se! - tiho će Romeo.

- Čekam uvijek, ali rijetko dočekam!

- Mlado, zdravo, dobro jede i pije...

Mora energiju u nešto utrošiti!

U tom trenutku otkucava podne. Je li to glas Neba? Da! Zvoni i u mom srcu.

Ustajemo i zajednički molimo.

- Andeo Gospodnji navijestio Mariji... - predvodi moj Romeo, a mi u jedan glas odgovaramo. Jedno po jedno srce smiruje se u molitvi prisjećajući se najvećega događaja u povijesti ljudskog roda, najvećega čuda koje se ikad dogodilo na ovoj zemlji, kad je Sin Božji u krilu Marije Djevice čovjekom postao radi nas ljudi i radi našega spasenja.

Okupljeni smo ponovno u ljubavi i zajedništvu, u čemu nas utvrđuje i nebeska Majka privodeći nas svome Sinu. I na taj način učvršćuje i nas u međusobnoj ljubavi i zajedništvu u sve dane života našega.

Može li vjernik u dane došašća imati divnijeg uzora od nje?! Kad je stari svijet iščekivao Spasitelja do prije dvije tisuće godina, ona mu ga je donijela. Ona ga i danas donosi. Nudi nam ga svima, osobito o blagdanu Božića. Svake godine. Ne zaboravimo na to!

R. T.

Ovdje je Riječ tijelom postala (3)

Marijin hod k Elizabeti, u isto vrijeme označava što to znači primiti Isusa. Primiti Isusa znači: nositi ga drugome i služiti drugome. Marija ide pomoći Elizabeti u porodu. Luka kaže da je bila oko tri mjeseca, to je točno negdje još nakon poroda, jedno vrijeme.

Što znači primiti Isusa? Željati da ga se donese drugome i služiti drugima! Tako da je Marija pravi primjer što znači primiti Isusa. I mi se ovdje u njezinoj kući moramo upitati: Jesmo li ga donijeli drugima, djeci svojoj, bračnom drugu, susjedima, radnom mjestu, i drugo, koliko smo spremni služiti drugima?

Primiti Isusa znači *služiti*. Sve je to veliki proces koji smjera konačno prema tome da se mi jednoga dana rodimo od Boga, koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa i utjelovio se u Mariji Djevici i postao čovjekom.

ISTINSKO ROĐENJE

Možda je to najbolje rekao Ivan u proslavu svojega Evanđelja, koji gleda ovu putanju Riječi Božje, Sina Božjega, iz krila Očeva na ovu zemlju: U početku bijaše Riječ koja je bila kod Boga, po kojoj je sve stvoreno, koja je osoba. Ona silazi na ovu zemlju i tu se rada, da bi svi koji ga primiše, također doživjeli jedno pravo rođenje, da bi se rodili od Boga. A svima koji ga primiše, koji vjeruju u njegovo Ime, dade moć da postanu djeca Božja (usp. Iv 1).

Da bi Ivan rekao kako se radi o istinskom rođenju, ne u fiktivnom, ne u prenesenom nekom rođenju, on izričito elaborira razliku između rođenja biološkog i rođenja od Boga, koji su rođeni ne od tijela, ni od krvi, ni od volje muža, nego od Boga.

Što znači nekoga roditi? Je li to fikcija? Je li očinstvo i materinstvo samo misaona imenica? Nekoga *roditi* znači dati mu svoj život, da isti život koji kuca u tebi počinje kucati u jednome novom biću u kojem dosad nije kucao. I kad Ivan kaže da smo rođeni od Boga, onda je to najveća moguća realnost, onda se u ontološkom redu, u redu postojanja dogodilo rođenje.

Da bi to pokazao, Ivan upotrebljava dvije riječi za život: *bios*, kojim živi čovjek i koji se raspada, i *zoe*, kojim živi Bog i koji se ne raspada. Što se dogodilo u rođenju? U nama je već kucao "bios" i on se raspada. U času kad smo rođeni od Boga, u nama je počeo kucati "zoe", novi puls, novo bilo. Pazite dobro, "zoe" kuca u Ocu, "zoe" kuca u Sinu i "zoe" je počeo kucati u tebi.

BRAĆA SMO ISUSOVA

I ti Bogu možeš reći - *tata, aba*. I danas u hebrejskom postoje dvije riječi: otac - *ab* i tata - *aba*. Majka je *em*, a mama - *im*. Znači, vidite, nema šale, nema prijevare, nema fikcije, nema apstrakcije. U tebi realno tuče puls koji tuče u Sinu i koji tuče u Ocu. I to vam je život vječni. Život vječni nije nešto što ćeš ti na kraju dobiti, ako si bio dobar. Život vječni je činjenica da u tebi tuče bilo, puls koji kuca u Ocu. Taj "zoe" ne može umrijeti, on je neraspadljiv. Bog ne može umrijeti. Zanimljivo je kako Ivan apostol, da bi pojačao i potaknuo da se volimo među-

sobno, ima ovu argumentaciju: “Tko ljubi roditelja, ljubi i rođenoga” (1 Iv 5,1). Ti ljubiš roditelja Boga, kako onda ne ljubiš rođenoga od njega, od kojega si i ti rođen?! Sve se to dogodilo i omogućeno je Kristovom mukom, smrću i uskrsnućem. I sad, kad ste dosljedni u evanđelju, onda vidite da Isus svoje apostole naziva svojom braćom tek nakon uskrsnuća. Nigdje nemate prije toga, nigdje. Prvi put će on reći u jednom evanđelju, (Ivan, 20), Mariji Magdaleni: “Idi i reci mojoj braći” (Iv 20, 17). Jer sad su braća. To rođenje omogućeno je njegovom mukom, smrću i uskrsnućem. I mi smo prava braća s Isusom. I to opet nije neki epitet, neki ukrasni pridjev ili imenica, nego smo prava braća s Isusom. Kao što nije ni epitet, da je Bog naš aba, tata, otac, jer prije ne bismo ni mogli moliti *Očenaš*.

STVORENJA ILI DJECA BOŽJA?

Očenaš ne može moliti svatko. To mogu moliti samo djeca. Isto tako, nemojte se zavaravati nekim eufemizmom, da su svi ljudi djeca Božja. Ne, svi ljudi su stvorenja Božja, a djeca Božja su oni koji primiše Krista i kojima dade moć da

postanu djeca Božja i koji su rođeni od Boga. Ne možeš ti biti dijete Božje ako nisi rođen od Boga. Svi ljudi su stvoreni od Boga, svi ljudi su stvorenja Božja. I zato će Ivan reći, pazite dobro taj termin razgraničenja: “Pređragi, sada smo djeca Božja”, piše kršćanima, “i još se ne očitova što ćemo biti, al znamo kad se očituje bit ćemo njemu slični kao dijete ocu i gledat ćemo ga kao što jest. Pređragi vi ste djeca Božja” (1 Iv 3).

Vidite, zašto Isus nije ostavio nekakve zapovijedi, nekakav kodeks ponašanja? Pa zato, što je sav kodeks sadržan u činjenici da tako trebamo i živjeti. Mi ne možemo drukčije živjeti nego kao djeca Očeva. Ne možemo drukčije živjeti. Znači, vidite, tu je bit stvari. Znači, zato smo došli u Marijinu kuću kao djeca, rođeni od Boga. U tome našem rođenju ona ima bitnu ulogu. Pavao je to rekao Galaćanima, vrlo kratko ali jasno: “Kada dode punina vremena, odasla Bog Sina svoga, od žene bi rođen ... da primimo posinstvo” (4, 4-5). Znači naše rođenje je u direktnoj vezi sa ženom, s Marijom. Tako da smo tu kao njezina djeca koja se raduju, koja prepoznaju to sve i koja će otići odavle s jednom novom sviješću. Zato kršćanstvo nije vjera u smislu religije. To je nov način postojanja. To je nešto bitno u ontološkom redu, to je novi način postojanja. To ne znači sada: ti si sve isto, samo si još pobožan, kaže. To nema veze. Ti si rođen od Boga, pravo dijete Božje, prava kći Božja, pravi sin Božji. I tako i trebaš živjeti na ovoj zemlji. I zato kaže Pavao: “Mi se ne možemo suobličavati ovome svijetu!”

Tadej VOJNOVIĆ

Meditacija u Marijinoj kući u Nazaretu, u studenome 2005.

Prema snimci: **Želimir MIJAKOVIĆ**

- Aforizmi 36, 76, 116, 156, 196, 236, 276, 316, 356, 396
Akademija, PAMI 3, 19, 43, 242
Aljmaš 75, 275, 314
Antić, fra Ante 155
Babarović, don Ivan 268-269
Barcelona 163
Benedikt XVI. 3, 34, 43, 82, 107, 121, 163, 187, 202, 203, 204, 282, 283, 322, 323
Besmrtnost 333
Bog 41, 58, 132, 226, 248, 292
Bogdanić, don Niko 348-349
Bogojavljenje 9
Bogomolje 234
Bolest 62, 70, 171, 211
Borovo Naselje 74, 114
Bosko, Don I. 83, 61
Božić 8, 9, 20-21, 29, 32
Brak 75, 138, 275, 322
Branitelji 344
Brodsko Vinogroje 194
Carigradski, German 214-215, 254
Crkva 210, 248
Czestochowa 83, 242, 322
Čudotvorna medaljica 380-381
Damaščanski, sv. Ivan 334-335, 374
Dan bolesnika 2
- čuvanja stvorenoga 282
Darivanje 12
Djeca 2, 22-23, 51, 184, 258, 298
Dobrota 292
Domovinski rat 345
Duhovi 168
Duhovna zvanja 150, 161, 266
Duh Sveti 168, 192, 307
Dulčić, Ivo 194
Ekumenizam 122, 363
Emancipacija 289
Fatima 2, 43, 83, 202, 204, 283, 284
Filatelija 43, 194
Film 195, 262, 275, 302, 314
Fond Gospe Sinjske 75, 243, 355
Fortunat, sv. Venancije 54-55
Franjo, sv. Asiški 26
Gajić, Gordana 142-143
Galović, Marko 22-23
Godina, G. Voćinske 315, 354
- svećenička 26-27, 66-67, 106-107, 146-147, 186-187, 201, 226-227, 230-231, 266-267, 270
Gospa, bombardirana 123, 203
- crna 123, 282
- Guadalupska 195, 262-263
- Ilačka 302-303
- Letnička 315
- Loretska 123
- od Puta 340
- Sinjska 148, 188, 228, 297
- štovanje 268-269
Gospin plač 100-101, 155, 194
Gradac/D. 354
Grgec, Petar 96-97
Grgur iz Toursa 14-15
Grgur Veliki 94-95, 134-135
Grubine 315
Guadalupe 42, 202
Habdelić, Juraj 34
Hodočašće 241, 322, 323
Hrana 293
Hranilović, Jovan 216-217
Hrvatska 88-90, 210
Ikone 256
Ilača 302-303, 314
Invalidi 62
Ispovijed 106
Ivanović, Antun 302-303
Izbjeglice 30
Izbori 48, 50
Jurčević, Petar 262-263 (Kočić), Maja 62-63
Kapucini 35, 355
Karlić, fra Ivan 182-183
Kazna 225
Kljaković, Jozo 34
Knjige 196
Kokić, Aleksa 296-297
Komušina-Kndžilo 314
Kraljevstvo Božje 104
Kreški, sv. Andrija 294-295
Krist 248, 250
Krišćanstvo 11, 41, 81
Krunica 35, 282, 283, 322, 323, 251, 284, 300-301
- obrazac 30-31, 70-71, 110-11, 150-151, 190-191, 230-231, 270-271, 310-311, 350-351, 390-391
Kušnje 128, 129
Litanije 10, 50, 90, 130, 170, 210, 250, 290, 320, 360
Loreto 42, 163, 243, 322, 382
Lujza, sv. Marillac 261
Lurd 43, 44, 51, 62, 82, 115, 123, 154, 163, 235, 362, 363
Ljubav 13, 15, 58, 98, 218, 226
Majka 51, 142, 353
- Terezija, bl. 308-309
M a r i j a
- Bezgrešna 55, 335, 364, 366, 392
- Bogorodica 4, 6-7, 188
- Djeвица 135, 215
- i Božja snaga 132
- i Crkva 166-167, 175
- i Elizabeta 164
- i film 195, 262, 275, 302, 314
- i franjevci 114, 182-183
- i glazba 235
- i korizma 86-87
- i križ 126
- i molitva 166
- i nada 216, 361
- i navještenje 306-307, 372, 386
- i odgoj 178-179
- i radost 133, 312
- i roditeljstvo 6
- i salezijanci 60-61
- i spasenje 287
- i strah 133, 306
- i svećenici 26, 123
- i svetost 215
- i šutnja 166
- i uskrnuće 126
- Kovčeg saveza 347
- Kraljica Anđela 290
- - Patrijarha 330
- - Svih svetih 327
- Majka 7, 95, 135, 313
- - Milosrđa 140-141
- - svećenika 124
- odgojiteljica 46
- pomoćnica 250
- posrednica 255
- posuda svetosti 326
- pratik Crkve 94
- službenica 95
- sva sveta 286, 326, 335
- u filmu 262-263
- u likovnoj umjetnosti 242
- u ocima v. Otačka zrnca
- u Svetoj Zemlji 242
- u Svetom pismu: 12-13, 52-53, 92-93, 132-133, 172-173, 212-213, 252-253, 292-293, 332-333, 372-373
- Utjeha žalosnih 210
- Utočište grešnika 170
- uznesena 244, 254, 324
- uzor 272, 361
- začetnica obnove 294
- Zdravlje bolesnih 130
- zvijezda jutarnja 90
Marija Bitrca 35, 74, 75, 114, 155, 234, 275
Marijafest 82
Marijanska molitva 5, 45, 85, 125, 165, 204, 205, 245, 285, 325, 365
Marijanski blagdani:
- Blagovijest 112
- Prikazanje BDM u hramu 352
- - Gospodinovo 46, 52, 72
- Srce Marijino 206-207
- Velika Gospa 246-247

- Marijanski pjesnici 16-17
 - klapski festival 274
 - koncert napjeva 274
 - tekstovi Benedikta XVI. 4, 44, 84, 124, 164, 204, 244, 284, 324, 364
 Marijin dom 35
 - put 274
 - završetak života 174
 Marijina kuća 306, 346, 386
 - legija 75, 114, 234
 Marijino ime 174
 - majčinstvo 321
 - usnuće 295
 Mariologija 19, 122
 Marković, fra Ivan 148-149, 188-189, 228-229, 354
 Marta, bl. Franjo i Hijacinta 43, 83, 122, 283
 Mediji 190
 Međugorje 2, 75, 162, 234, 243, 314
 Milosrđe 140
 Misije 242, 301
 Mladi 2, 143, 304, 314
 Molitva 67, 90, 91, 102, 142, 204, 251, 266, 273, 300
 Molve 315, 355
 Morović 354
 Nagasaki 123, 203
 Nazaref 43, 306, 346, 382
 Nerežišća 108-109
 Nerođeni 354
 Obitelji 18-19, 58-59, 98-99, 138-139, 178-179, 218-219, 258-259, 282, 298-299, 338-339, 378-379
 Oblati M. Bezgrešne 323
 Objava 226
 Obraćanje 256, 291, 393
 Obred 82
 Obrezanje 52
 Odgoj 64, 251, 281
 Ogledalo 196
 Opraštanje 312
 Origen 20
 Osijek 74, 114
 Osuđevo 315
 Osvježenje 316
 Oštarije 222-223, 355
 Otac 144
 Otačka zrnca 14-15, 54-55, 94-95, 134-135, 174-175, 214-215, 254-255, 294-295, 334-335, 374-375
 Pakao 196
 Pavelić, Milan 16-17
 Pobačaj 144
 Pobožnost 181
 - listopadska 313
 Pokora 276
 Pomoćnik 186
 Poslušnost 258, 384
 Post 102
 Postira 194
 Posudba 356
 Pouzdanje 331
 Primjer 251
 Propovjednik 147
 Providnost 110
 Psovka 113, 288-290
 Predavanje 276
 Ptujska Gora 42, 203
 Puljić, kard. V. 2, 35
 Računalo 276
 Radost 209
 Radovan 354
 Radio Marija 82, 154, 163, 242
 Rastava 264
 Rastresenost 276
 Razlika 236
 Razumijevanje 316
 Rim 82, 122, 282
 Roditelji i djeca 24-25, 51, 64-65, 104-105, 144-145, 184-185, 224-225, 264-265, 258-259, 281, 304-305, 344-345, 384-385
 Rodendan 8
 Ruščica 314
 Ruža, papina 202, 203
 Sabić, Marin 256-257
 Saleški, sv. Franjo 220
 Salezijanci 60-61, 74
 Santarelli, Giuseppe 382-383
 Sarajevo 34
 Schönborn, kard. Ch. 75
 Schönstattski pokret 74, 123, 155, 194, 195, 202, 203, 234
 Sekularizacija 121, 281
 Selioci 30
 Sestre od Pohođenja 220-221
 Seviljski, Izidor 174-175
 Simpozij, marijanski 222-223
 Sinj 35, 148, 228, 354, 355
 Sirač 274
 Siromaštvo 260
 Sjedenje 236
 Slavonski Brod 34, 74, 154, 194, 195, 274, 314, 331, 355
 Slike 146, 334
 Smerdel, Ton 376
 Smrt 342, 350, 368
 Srce Marijino 206, 207, 232, 309
 Stajanje 236
 Stari 236
 Stepinac, bl. A. 68-69, 201
 Svaranje 252
 Svećenik 201, 226, 227, 230, 267, 281
 Sveta Marija 315
 Sveti Juraj na Bregu 274
 - Josip 108, 109
 Svetišta marijanska 142, 323
 - - hrvatska:
 - Baška (M. B. Gorička) 102
 - Borovo Naselje 200a
 - Doroslavo 160a
 - Kaštel Stari-Radun 120a
 - Krepišć 80a
 - Krivi Pit 280a
 - Lič Polje 40a
 - Međulin 360a
 - Ražanac 320a
 - Zadar/Borik 400a
 - Zaprešić 240a
 Svetost 212
 Svibanj 176-177, 193, 195, 235
 Svjedočanstvo 11, 33, 51, 73, 91, 131, 153, 171, 193, 211, 233, 251, 273, 291, 331, 371
 Šale 36, 76, 116, 156, 196, 236, 276, 316, 356, 396
 Šarić, I. Ev. 136-137
 Široki Brijeg 115, 275, 355
 Šutnja 102
 Trnski, Ivan 56-57
 Trpljenje 219
 Trsat 235, 275
 Udaja 76
 Ukazanja 75, 162, 185, 202, 243
 Umjerenost
 Uskrs(nuće) 8, 121, 126, 152, 324
 Utjelovljenje 84, 124, 306, 346, 386
 Večera 76
 Veliča 172-173, 212-213, 252-253, 292-293, 332-333
 Vianney, sv. I. M. 107, 186
 Vida, Viktor 336-337
 Vinko, sv. Paulski 260
 Vjera 41, 46, 81, 131, 171, 248, 321, 372
 Vjeronauk 154
 Voćin 74, 234
 Vukovar 34, 155, 194
 Zaborav(ljen) 153, 316
 Zagreb 115, 221, 234, 275, 340, 341
 Zakon 253
 Zaručnici 156
 Zastava, europska 11
 Zatvor(enici) 36, 283
 Zdravlje 338
 Zvanje 150, 161
 Zvijezda 13, 25
 Žena 180-181, 289, 315
 Život 41, 298-299, 331
 Žrtva 218, 378

Otkrijmo iznova snagu koja vraća nadu

Hrvatski biskupi zabrinuti su zbog stano-
vitih pojava u našem društvu koje
obilježavaju političko, gospodarsko i kul-
turalno ozračje. Zato su sa zasjedanja u
Lovranu, 21. listopada uputili javnosti
posebnu poruku, prema kojoj smo
napravili kratka razmatranja kao uvod u
pojedina otajstva radosne krunice koja
nam mogu dobro doći za molitvu tije-
kom došašća.

1. ANĐELOV NAVJEŠTAJ MARIJI

*Anđeo uđe k njoj i reče: "Zdravo, milosti
puna! Gospodin s tobom!"* (Lk 1, 28)

Uz nastojanje mjerodavnih da se iz
našega društva otkloni bezakonje i
nepravda te da se jača vladavina prava i
promicanje dostojanstva ljudske osobe,
postoje istodobno i oni pokušaji koji, na
svim razinama, namjerno pojačavaju
dojam nestabilnosti i beznada u hrvat-
skom društvu. Veliku odgovornost u
tome imaju masovni mediji koji svojim
odabirom nerijetko zanemaruju događaje
i sadržaje koji pomažu u izgradnji nosi-
vih društvenih vrijednosti.

Dok razmatramo kako je Anđeo navije-
stio Mariji da će začeti i roditi Sina
Božjega, molimo svjetlo Božjega Duha
za sve odgovorne, osobito one u mediji-
ma, da rade na dobro hrvatskoga
čovjeka i naroda.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

2. MARIJINO POHOĐENJE ELIZABETI

*Tih dana usta Marija i pobiti u Gorje, u
grad Judin. Uđe u Zabarijinu kuću i
pozdravi Elizabetu.* (Lk 1, 39-40)

Razmatrajući sadašnje poteškoće, ne
smijemo zanemariti one vrijednosti koje
su utkane u dobro ostvareno tijekom
dvadeset godina hrvatske samostalnosti,
ne zaboravljajući pritom da su razni
oblici današnje društvene krize niknuli
iz korijena koji seže iz totalitarnoga
komunističkog sustava. Vežanost uz
spomen, omogućuje nam da se i danas
oslonimo na vitalne temelje dobra i da
se lakše suprotstavimo svemu što obes-
cjenjuje iskrenost žrtve, zalaganja i
nesebičnosti.

Dok razmatramo kako je bl. Djevica
Marija pohodila svoju rodicu Elizabetu,
molimo da ponovno otkrijemo snagu
koja nam je vraćala nadu i oduševljavala
nas za dobro mjesto da dodajemo razlo-
ge za stvaranje još većeg nezadovoljstva.
Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

3. ISUSOVO ROĐENJE U BETLEHEMU

*Evo, javljam vam blagosvijest, veliku
radost za sav narod! Danas vam se u
gradu Davidovu rodio Spasitelj - Krist
Gospodin.* (Lk 2, 10-11)

Kad je bilo najteže, kad su mnogi
predviđali slom hrvatske slobode i
priželjkivali neuspjeh naših napora, pro-
govaralo je zajedništvo, sloga i jedinstvo
prožeto evandeoskim vrijednostima koje
su otvarale hrvatske domove i srca
svima koji su bili u raznim opasnostima,
ne mareći je li riječ o prijateljima ili
neprijateljima. Umjesto isticanja takve
paradigme, niz godina u predavljanju

Hrvatske, naročito na kulturnoj i umjetničkoj razini (književnosti, filmske umjetnosti, kazališta), pokazuju se sumorni tonovi, mučnina i gušenje ljepote ljudskosti na kojoj je Hrvatska stasala.

Dok razmatramo kako je bl. Djevica Marija rodila Isusa u špilji u Betlehemu i položila ga u jasle, molimo da istina o temeljima suvremene Hrvatske nikad ne bude zanijekana, jer ona nosi ponos i velikodušnost.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

4. PRIKAZANJE ISUSOVO U HRAMU

Kad se po Mojsijevu Zakonu navršše dani njihova čišćenja, poniješe Isusa u Jeruzalem da ga prikažu Gospodinu. (Lk 2, 22)

Valja se zapitati komu je stalo da se hrvatski ljudi pred izazovima danas ne nađu zajedno i u slozi ne pronalaze odgovore na pogibeljnosti. Dok smo

svjedoci koliki u našem narodu trpe, traže posao, načine preživljavanja svojih obitelji, ne zaboravimo da smo se susreli s rješenjem toga pitanja, i to u ljubavi i spremnosti na djelatnu sućut koja je znala tješiti, odreći se svojih komotnosti za dobro drugoga, boriti se u svojoj sredini za zajedničko dobro.

Dok razmatramo kako je bl. Djevica Marija četrdeseti dan poslije poroda prikazala Isusa u Hramu, molimo da i danas budemo svjesni drugih kraj sebe imajući na umu: Dok bližnji nije sretan, i naša je sreća umanjena.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

5. NAŠAŠĆE ISUSA U HRAMU

A on im reče: "Zašto ste me tražili? Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega?" (Lk 2, 49)

Nije teško suvremenim sredstvima komunikacija unijeti sumnju, razoriti povjerenje, poljuljati pošten rad pojedinaca i institucija, neodgovorno etiketirati, optužiti i osuditi. To se najčešće čini bez težnje za istinom i boljitkom. Ponekad je dostatno ne dopustiti da se pogled odmakne s površine. Na površan način pristupa se djelovanju Crkve, ali se slično događa i s drugim institucijama koje čuvaju u sebi snagu društvene preobrazbe.

Dok razmatramo kako je bl. Djevica Marija našla Isusa treći dan u Hramu među naučiteljima, molimo za nosive institucije našeg društva, osobito obrazovne, odgojne, znanstvene i kulturne, da se združe u jedinstvenom radu na dobro naroda i domovine.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

KAJO

Bez grijeha začeta

Tumačeći otajstvo utjelovljenja, veliki franjevački naučitelj bl. Ivan Duns Škot razlaže svoje postavke: Bog kao razumno biće ima svrhu svoga djelovanja, i to dostojnu svoga veličanstva. Dostojno je Boga to da radi sve na svoju slavu. U svojoj opstojnosti nezavisan je od svega stvorenoga. On je zadnja svrha djelovanja. I stvaranje Duns Škot pripisuje ljubavi, a svemogućstvo je samo izvršujuća moć. Od stvorenih bića ljubi najviše one koji najviše doprinose njegovoj ljubavi i očituju njegovu slavu. Divna pojava Isusa Krista najsvršenije udioništvoje dobrotu Božju i najbolje je očituje izvana. I Krist je prvi u odredbama Božjim, a nije zavisn od ustrajnosti ili pada naših praroditelja. Da nije stvoren ni anđeo ili čovjek, ili da nije sagriješio, Krist bi došao. Tj., Bog je htio da izvan presv. Trojstva bude jendo biće koje će Boga ljubiti u najvećoj mjeri. Zato je predvidio i predodredio da se sjedini čovječanska narav Kristova s drugom osobom presv. Trojstva - bez obzira na grijeh Adamov. Istom odlukom, kao i Krist - prije anđela i ljudi - predodređena je i Marija: *Majka Božja i Milosti puna*. U tome je, da je puna milosti, uključena i povlastica Bezgrešnog začeta.

Papa Pio IX. proglasio je 8. prosinca 1854. dogmu Neoskrvnjenog začeta: Marija je osobitom Božjom povlasticom izuzeta od svake i najmanje ljage grije-

ha. Bila je uvijek u milosti, jer je imala biti Majkom Božjom.

Radi predviđenih zasluga svoga Sina očuvana je od svake ljage grijeha iskonskoga i njegovih posljedica. Nije imala ni grešne sklonosti ni grijeh.

Neprestano promatranje Boga i ljubav koja je toj spoznaji odgovarala, isključili su bilo kakvu uvredu Bogu.

U svojim spisima izriču joj pohvale: Epifanije, Bazilije, Grgur iz Nise, Grgur Nazijazenski, Ćiril Aleksandrijski, a osobito oci nakon Efeškog sabora.

Ivan je motri u Otkrivenju: *"Žena obučena u Sunce, mjesec pod nogama njezinim, a na glavi joj vijenac od dvanaest zvijezda"* (12, 1).

Nova Eva treba biti pridružena novom Adamu u patnjama i bolima, biti mu suradnica u otkupljenju. Ako je ona sačuvana od grijeha iskonskoga zaslugom Otkupiteljevom, onda je i njegovo poslanje vrhunaravno, oslobođenje čovjeka od grijeha. Zato sv. Sofronije Jeruzalemski kliče: *"Uistinu si blagoslovljena među ženama, jer je u milosti tvojoj blagoslov Očev zasjao ljudima i oslobodio ih od starog prokletstva"* (Izvor radosti).

I sv. Franjo Asiški zanosno je zborio o Mariji:

"U tebi bijaše i jest sva punina milosti i svako dobro!

Zdravo, palačo njegova!

Zdravo, prebivalište njegovo!

Zdravo, kučo njegova!

Zdravo, službenice njegova!

Zdravo, majko njegova..."

(Pozdrav blaženoj Djevici)

Molimo je i mi. Ona će nas uvesti u vječno blaženstvo.

S. Marija OD PRESVETOG SRCA

Nikad nije kasno

- Ja bih htjela moliti krunicu! - mala će djevojčica svećeniku.

- Samo ti moli! Polako: *Zdravo, Marijo...*

- Ali, ja ne znam moliti!

- Zamoli svoju mamu, nek te nauči.

- Ni ona ne zna moliti krunicu!

Žalosno da ni mama nije znala Majku Božju zazivati u pomoć...

Pogodilo me to i duboko dirnulo. Ni ja, naime, nisam učila svoju djecu moliti, pa je zato danas tuga i žalost u mojoj obitelji. Suprug me ostavio prije godinu dana, a i djeca su mi pošla krivim putem...

Toga dana bila je misa za članove Vojske Bezgrešne. Svećenik je ponudio Gospinu medaljicu i mogućnost učlanjenja u Vojsku Bezgrešne, koja moli za sve one koji nisu upoznali Gospodina i njegovu Majku, za spas hrvatskih brakova i djece te naše domovine.

Sve je to odjednom za mene bilo previše... Povukla sam se u klupu, da bih sabrala svoje misli pred kipom Bezgrešne, a kad sam se smirila kraj mene se čuo šapat ljubazne gospode:

- Gospodo, Bogu nikad nije kasno.

Imate ovdje na listiću upute kako se moli Gospina krunica, s radosnim, žalosnim i slavnim otajstvima te otajstvima svjetla. Lako ćete Vi to i brzo naučiti! Bl. A. Stepinac rekao je da je "sveta krunica tako jednostavna, utješna, a u isti mah tako moćna, da je očito djelo samog Boga preko ruke Bogorodičinih".

Ana VRČEK

Gospina kuća

*Zdravo, o Marijo, premila Majčice, milosti puna, najdraža Djevice!!!
Gospina kuća, blaženo mjesto u nju bih rado svratila često.*

*Gospina kuća puna blagoslova
toplinom zrači ispod svoga krova,
oaza tu je Božanskoga mira
kućica ova skromna i fina,
udobni dom je za Njezina Sina.*

*Miriši sva na ljljan i ruže,
na kruh tek ispečen
i svježe zakuhanu mlijeko,
uz jutarnju kavu, prijatelji Isusovi
s Marijom se družu...*

*Gospina kuća tako je mala
u srce moje lako bi stala,
odiše cijela ljepotom i zdravljem
u Uskrsno jutro
sva odzvanja slavljem!!!*

Vinka TOKIĆ BUROLO

Međugorski zimski program

U Međugorju zimski večernji program počinje u 17 sati s krunicom, a u 18 sati slijedi misa, blagoslov predmeta, molitva za zdravlje i slavna krunica. Euharistijsko klanjanje je četvrtkom od 19-20 sati, a srijedom i subotom od 21-22 sata. Nedjeljom je krunica na Brdu ukazanja u 14 sati, a petkom u 14 sati križni put na Križevcu. (GM)

Kapela Gospe Voćinske

U požeškom Kolegiju biskup A. Škvorčević blagoslovio je 13. listopada kapelu u čast Gospe Voćinske, kako bi mladi mogli živjeti trenutke sabranosti. (Z)

Roditelji i supružnici kod Gospe

U svetištu Gospe Trsatske 16. listopada održan je susret roditelja i supružnika gospičko-senjske biskupije. Govorio im je biskup V. Župan, a imali su pobožnost križnog puta i misno slavlje koje je predvodio biskup M. Bogović. (GK)

250. obljetnica posвете crkve

U Umagu je 17. listopada proslavljena 250. obljetnica posvete župne crkve Uznesenja Marijina. Misno slavlje predvodio je biskup I. Milovan, a o povijesti župe govorio je J. Grbac. (IKA)

Legionari kod Gospe Stupske

Marijini legionari iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine našli su se 17. listopada na svome godišnjem hodočašću u svetištu Gospe Stupske u sarajevskom predgrađu. Misno slavlje predvodio je B. Rajić, a posjetili su i obližnji Karmel. (KT)

Gospin park u Međugorju

U povodu 30. obljetnice čudesnih događanja u Međugorju na Brdu ukazanja i Križevcu počinje se stvarati *Gospin park*, a pod vodstvom *Vijeća Gospina parka* u kojemu su predstavnicima ministarstva, općine, župe i mjesnih zajedni-

ZA DOMOVINU

U svetištu Majke Božje na Kamenitim vratima u Zagrebu svakog petka u 10 sati moli se krunica za hrvatski narod i Domovinu, a posebno za slobodu uhićenih branitelja.

ca. Stručnjaci trenutačno izrađuju prostorni plan i rade na otvaranju međumrežne stranice www.gospinpark.ba, na kojoj će se moći pratiti tijek radova. (M)

Isusova majka - Gospa naše vjere

To je tema ovogodišnje Vjeronaučne olimpijade, državnog natjecanja iz vjeronauka za osnovnoškolce i srednjoškolce. Školska natjecanja predviđena su za 28. siječnja, županijsko-međužupanijsko odnosno (nad)biskupijsko za 18. veljače, a završno državno od 23. do 25. ožujka. Građu, koju je priredio urednik "Marije", kao i ostale obavijesti oko natjecanja možete naći na www.glas-koncila.hr i www.nku.hbk.hr.

Darovan kip Majke Terezije

Kraj crkve Gospe od Mora u Puli 22. listopada otkriven je kip bl. Majke Terezije, koji je gradonačelnik Općine Centar iz Skoplja V. Todorović darovao tom gradu. Kopija je to kipa akad. kipara Tome Serafimovskog kojega je izvornik postavljen u Vatikanu, a blagoslovio ga je biskup I. Milovan. (GK)

Vjeroučitelji kod Gospe u Krasnu

U svetištu Gospe od Krasna 22. listopada upriličeno je drugo ovogodišnje stručno vijeće za vjeroučitelje gospičko-senjske biskupije, a prigodno predavanje održao je I. Bodrožić. (IKA)

Znanstveni skup o nadb. Milinoviću

U samostanu Gospe od Zdravlja u Splitu 22. i 23. listopada održan je znans-

tveni skup o nadbiskupu Bara fra Šimunu Milinoviću i njegovu djelu te povijesnim okolnostima u povodu 100. obljetnice njegove smrti. (KJ)

Nova pjesnička ostvarenja

U Mariji Bistrici održana je 23. listopada završna svečanost XII. recitala duhovno-refleksivnog pjesništva *Josip Ozimec* te su proglašeni pobjednici: Z. Maltar, N. Erman, V. Vladić i Đ. Ilijaš. (GK)

Studenti kod Gospe u Ninu

Zadarski studenti hodočastili su 23. listopada Gospi u Ninu u znak zahvalnosti za uspješan ovogodišnji Susret hrvatske katoličke mladeži u Zadru. Vodio ih je s Belafuže moleći i pjevajući I. Mustać, a misno slavlje u svetištu predvodio je M. Bolobanić. (IKA)

Kestenijada

U župi Marije Pomoćnice u Zagrebu održana je 24. listopada tradicionalna kestenijada. Dijeljeni su kesteni nakon svake mise, a dječja kestenijada potrajala je dva sata. Navečer su se nakon misnog slavlja uz kestenje družili brojni mladi iz zagrebačkih župa, a posebno je dojmpljiva bila molitva krunice koju su organizirali animatroi. (GK)

Koncertom uređuju crkvu

Novogradiška župa Kraljice sv. Krunice upriličila je 30. listopada koncert na kojemu su se prikupljali darovi za nastavak uređenja župne crkve, koja je iznutra jedino ožbukana. (Z)

Za djecu Konga

U crkvi Gospe od Otoka u Solinu 31. listopada priređen je humanitarni koncert za djecu Konga. Održan je prigodni recital i nastupilo nekoliko zborova, a župna misijska sekcija tiskala je kalendare i prodavala ručno izrađene čestitke. (GK)

Bistrička zahvalnica

Misom zahvalnicom 31. listopada u svetištu Majke Božje Bistričke označen je ovogodišnji završetak hodočasničke sezone. Misno slavlje predvodio je kardinal V. Puljić, a uz hodočasničko mnoštvo sudjelovale su i brojne bistričke udruge. (GK)

Trškovrški jubilej

Misom zahvalnicom, koju je u crkvi Majke Božje Jeruzaleske na Trškom Vrhcu 31. listopada predvodio biskup M. Gorski, završila je hodočasnička sezona, a svetište je ušlo u 250. obljetnicu svoga postojanja. (IKA)

Blagoslovljena obnovljena postaja

U Vukovju je 31. listopada, nakon pobožnosti Marijina puta, biskup J. Mrzljak blagoslovio pil obnovljene postaje IV. otajstva radosne krunice. Urađena je u visokom reljefu prema izvorniku iz 17. st., visine oko 70 cm, širine 75 cm i dubine od 30-ak cm te postavljena na 155 cm visoku postolju. (IKA)

Kod Gospe Brze pomoći

Osmoga hodočasničkog dana kod Gospe Brze pomoći u Slavanskom Brodu 8. studenoga glavno misno slavlje predvodio je A. Perčić. (IKA)

Devetnica Gospi od Zdravlja

Tijekom devetnice Gospi od Zdravlja u Splitu uz duhovni, koji su predvodili fra L. Tomašević, D. Šimundža i fra I. Nimac, upriličen je i kulturni program. Osim izložbe radova akad. slikarice J. Runje, upriličeni su koncerti VIS-a Gospe od Zdravlja, klapa, dječjih zborova s područja župe i drugih zborova, kao i orguljski te klavirski koncerti. Koncertom, knjigom-spomenicom o dosadašnjem radu i novim CD, VIS Gospe od Zdravlja proslavio je 12. studenoga 40 godina rada. (KJ)

Nadeš li kupca za stare cipele, nešto si ipak dobio, a prodaš li nekome dušu nisi samo siromah, nego i - bijednik.

Čovječstvo je temelj za svetost i svetost temelj za čovječstvo.

Uzde čovjeka čine čovječnijim - nipošto konjem.

Kad siromah daje od potrebnoga, onda ono "malo" postaje - ogromno.

Smrt stavlja točku na životnu ispisanu knjigu, a onda NETKO ocjenjuje je li to - pjesma nad pjesmama, krimić, priručnik za psovke...

Za razliku od mnogih drugih, Juda i Brut nikada - ne oskudijevaju potomstvom.

Nema protokola za susret s Bogom, a ipak je to susret na najvišoj razini.

"Vještina" služenja dvama gospodari-ma prokazuje i gospodare i služitelje.

Srce je malen organ, ali može biti stambeni prostor za - čitav svijet.

Savjest je nevidljiva stvarnost, koja, ako je nismo usmrtili, u opasnostima - zvoni na uzbunu.

"Gledaj, slušaj i šuti želiš li živjeti u miru" - to je načelo - puzavaca.

Ako se valutom vlastitog tijela plaćaju voznje, onda je to - najskuplji prijevoz.

Koga strah stjera u mišju rupu, neka i ne pokuša iz nje izići.

Treba misliti da bi se govorilo, a šutjeti da bi se mislilo.

Najsigurnija pobjeda je svladati neprijatelja - njegovim oružjem.

Stanko RADIĆ

- Zašto je bl. Djevica Marija začeta bez grijeha?

- Vjerojatno zato što je bila nestašica!

ASTRONOMIJA

- Zemlja se vrti oko Sunca, tumači profesorica i pita, ako kome nije nešto jasno, neka upita. Tada se s pitanje javi Marijo:

- Jedino ne razumijem oko čega se vrti Zemlja po noći!

PITAJ PRIJE MARIJU

Ivanka i Marija dobile u vrtiću po bombon za nagradu. Međutim, nijedna nisu rekle teti za to hvala.

- A što se kaže? - pita teta Ivanku.

- Pitaj prije Mariju, ona je dobila prva! - odrešito će Ivanka.

PLATIT ČEŠ MI VODU

Vinko se naljutio na Mariju što mu je usuo pijeska u majicu dok su se igrali, pa će mu odrešito:

- Platit ćeš mi vodu što me mama u njoj bude prala!

DANICA 2011. - HRVATSKI KATOLIČKI

KALENDAR - Na 224 stranice donesen je rimokatolički kalendar s kratkim predstavljajanjem hrvatskih marijanskih sveštija, grkokatolički kalendar, astronomski i vremenski podaci, pomrčina Sunca i Mjeseca, prognoza vremena, statistički podaci o stanovništvu RH i Katoličkoj Crkvi, Hrvatske katoličke misije, župe i socijalni uredi u inozemstvu, obljetnice istaknutih osoba te obilno štivo za mlađe i starije - 35 kn. - **Narudžbe:** HKD sv. Jeronima, Trg kralja Tomislava 21, 10000 Zagreb.

S. Marija od Presv. Srca (Anka Petričević) - POGLED U MISTERIJ

- Na 286 stranica tiskane su meditacije koje su objavljivane u sarajevskom "Katoličkom tjedniku" tijekom g. 2004. i 2005., a sadržaj im je tema Bog je ljubav. - **Narudžbe:** Samostan sv. Klare, Ulica sv. Klare 1A, 21000 Split, www. e-symposion.net

S. Marija od Presv. Srca (Anka Petričević) - ŽIVOT BIRAJ - O Božjim zapovijedima

- U doba kad mnogi žive kao da Boga nema, na 106 stranica auktorica donosi razmatranja o Božjim zapovijedima, pozitivnom Božjem zakonu, duboko upisanu u čovjekovu srcu, što će pomoći današnjem čovjeku da preuzme terete koji donose Božji blagoslov. - **Narudžbe:** Samostan sv. Klare, Ulica sv. Klare 1A, 21000 Split, www. e-symposion.net

SLUGA BOŽJI FRA ALEKSA BENIGAR

- Bilten Vicepostulature - Godina V., br. 1, studeni 2010. - Na 24 stranice donesena su svjedočanstva o tome što je za sl. Božjega značila Biblija, kako ga je Duh Božji jačao da je mogao biti misionar i težiti za nebom... te tijek postupka za proglašenje svetim. - **Narudžbe:** Vicepostulatura sl. B. A. Benigara, Kaptol 9, 10000 Zagreb.

R. Tomelić - MOJA DJECA I JA - Crtice iz života jedne majke

- Jedna majka u "Mariji" je veoma živo i zanimljivo iznosila istinite zgode iz života svoje obitelji u kojima je približava dječju bezazlenost i iskričavu mudrost, od kojih štošta mogu naučiti i odrasli. Najzanimljiviji i najpoučljiviji tekstovi objavljeni su na 176 str. - 40 kn. - **Narudžbe:** "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - Prikladan za vjernike svih uzrasta, 480 str. - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere, molitve... - prikladno za mlađe i starije - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za homilije - 40 kn.

R. Šutrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Velikani duha i uma - 30 kn.

M. Crvenka - SVETOPISAMSKE ŽENE - Jedna po jedna žena opisana - 50 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRĐA - Izabrane molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Najpoznatije marijanske molitve - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Opis svetih mjesta s fotografijama - 50 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glibotić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.

Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ - 10 kn.

J. Šimunović - MI SADA I OVDJE - Na putu obnove naroda i domovine - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

R. Sprung - ZATVOR BEZ ZIDOVA - Što se sve krije iza Jehovinih svjedoka - 20 kn.

M. Jurišić - CVIJEDE ZA MARIJU - Razmatranja za mjesec svibanj - 30 kn.

M. Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM - Svibanjska čitanja - Živo, kratko - 25 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

Vinka Vrsalović, Gornji Humac na Braču: U prigodi 50. obljetnice vjenčanja, zahvaljujem Gospi na tolikim udijeljenim milostima te joj i dalje preporučujem sebe i sve svoje, uz dar za širenje lista "Marija"; - **Ana Vrček s čitateljica-ma, Zagreb:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Bdiš i dalje nad nama i svima našima, uz dar za potporu "Marije"; - **Ljilja Marević p. Natka, Staševica:** Gospi zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Vesna Vitali, Sv. Filip i Jakov:** Majci Nebeskoj hvala na svim milostima. Pod njezino okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Stanko Kariolčić, Praputnjak:** Nebeska Majko, hvala na svemu! Ti znaš najbolje sve naše nevolje, pa mene i sve moje vodi i unaprijed, uz dar; - **Nada Sunjić Živojina, Staševica:** Zahvaljujem Gospi na svim milostima i na njezinu čast šalejm dar za širenje "Marije"; - **Don Petar Eterović, Supetar:** Hvala nebeskoj Majci na svemu! Nek i dalje bdiš nada mnom, uz dar; - **Sofija Granić, Baška Voda:** Zahvaljujem Gospi na svim milostima i preporučujem joj sebe i sve svoje, uz dar; - **Kazimir Barukčić, Frankfurt:** Marijo, Majko Kristova, u tuđini među nama, blagdanima i nedjeljama kad hrvatski puk se moli, zvjezdana ti kruna blista, tebe mole svi Hrvati: U Domovinu nas, Majko, vrati, mi drugoga putokaza ne trebamo u životu, samo Isusa nam ne uskrat. Krajevi su naši zlatni, njima nas Bog obdari. Naše boli, Majko, vidiš, duša nam već krvari. Ah, ojačaj, ljudstvo cijelo, boli naše, Majko, skрати, da dođemo u rodnu grud, ti nas, Dobra, skoro vrati! - **Tereza Skorić, Melbourne:** Zahvaljujem nebeskoj Majci na tolikim milostima kojima me je obasipala za života te i unaprijed pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Ruža Rogušić, Berlin:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i unaprijed joj pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, osobito svoju Tonku i svu djecu, uz dar; - **Nada Čordašić, Zagreb:** Zahvaljujem Gospi na iskazanoj ljubavi u mome životu i milostima te joj se i unaprijed preporučujem za sebe i sve svoje, uz dar; - **Jadranka Štefan, Šibenik:** Hvala ti, nebeska Majko, na svim isprošenim milostima! I nadalje bdiš nada mnom i svima mojim najdražima, uz dar; - **Marija Buljanović, Slavonski Brod:** Zahvaljujem Majci Mariji na iskazanoj ljubavi. Njoj i dalje pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, da nas čuva i brani, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

14. listopada navršilo se 17 godina otkako se naš otac

STJEPAN TRIPALO

zauvijek preselilo Gospodinu, a 4. siječnja navršava se godina dana otkako je Gospodin k sebi zauvijek pozvao našu dragu majku

KLEOFI TRIPALO

Hvala im za svaku dobru riječ, veliku ljubav i pažnju, a obljetnicu smrti predragih roditelja s ljubavlju spominjemo i molimo da ih Čudotvorna Gospa dovede u nebeske dvore.

Zahvalna djeca: *kći Branka, sinovi Svetoslav i Tomislav, unuci i prauunci*

U spomen

†MARIJE JURJEVIĆ pok. Šime

iz župe Kruševo
(2006. - 15. listopada - 2010.)

*Ivica Jurjević
(Dar za "Mariju")*

29. listopada prošle su se tri godine otkako se Gospodinu zauvijek preselilo naš dragi otac

ANTE MRKONJIĆ,

a 6. prosinca navršava se 10 godina od iznenadne smrti naše drage majke

KATE MRKONJIĆ

Gospodine, udijeli im radost u svome kraljevstvu!

Djeca

(Dar za "Mariju")

10. prosinca navršava se 11 godina otkako je Gospodin pozvao k sebi

dr. FRANJU TUĐMANA

utemeljitelja i prvoga predsjednika slobodne, neovisne i suverene države Republike Hrvatske. Gospodine, budi mu dobrotstiv!

U spomen na moje drage sestre:

14. prosinca navršavaju se tri godine od smrti moje najmlađe sestre **ANE**, moja sestra **KATA** preselila se Gospodinu g. 2004., u srpnju 2007. napustila me je najstarija sestra **HEDVIGA**, a u studenom 2007. moja sestra **MARA**. Svaki dan ste u mojim mislima i molitvama. Nek vam Gospodin bude milosrdan i dobrotstiv te vam udijeli život vječni! Zahvaljujem Gospodinu da sam vas imala i s vama živjela!

Vaša sestra Janja

(Dar za "Mariju")

S ljubavlju i poštovanjem, o 16. obljetnici prelaska u vječnost sjećamo se dragog brata i šogora

prof. dr. JOSIPA LUČIČA

i molimo da mu Gospodin udijeli mjesto svjetlosti i mira.

Obitelj Čelant-Lučić

Darovali su i tako omogućili siromašnijima primati "Mariju", po: - 10 kn: **Ivica Andreis**, Vela Luka; **Božana Bilopavlović**, Dubrovnik; **Margarita Jurišić**, Zagreb; **Natalija Bukovčan**, Osijek; **Mirjana Baturina**, Split; **Blanka Marković**, Virovitica; - 20 kn: **Manda Perak**, Ladmirevci; **Ivanka Budimir**, Osijek; **Mandica Miličević**, Rijeka; **Antonija Kasapović**, Bjelovar; **Mladenka Pavlović**, Ivanić Kloštar; - 30 kn: **Antonija Vlahov**, Tribunj; **Ana Slobodanac**, Đakovo; **Marija Pintarić**, Mala Subotica; **Kata Pavić**, – Đurdanci.

MARIJA SVIMA OBILATO PLATILA!

GODIŠNJA UPLATA ZA "MARIJU" 70 KN

Slušajte Radio Mariju!

Zagreb 96,4 Mhz, 106,8 MHz; Split 97,2 MHz
Virovitica 88,3 Mhz; Satelit HotBird 13E, 12.520 V
Internet: www.radiomarija.hr

Postanite podpiratelj Radija Marije!

Adresa: Jordanovac 110, 10000 Zagreb.
tel. (01) 2327-000

KALENDARI ZA 2011.

ZIDNI - DŽEPNI - KARTONČIĆI

Narudžbe:

(ZBOG NEZGODNA PAKIRANJA SAMO NA VIŠE PRIMJERAKA)
"Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split,
tel/faks: (021) 348-184.

PRIMATI I ČITATI "MARIJU" ZNAČI:

- Htjeti produbiti svoju vjeru i ljubav prema Isusu preko njegove majke Marije;
- Biti sudionik sv. mise koja se slavi svake prve subote u mjesecu u 19 sati u svetištu Gospe od Zdravlja u Splitu za suradnike, dobročinitelje, širitelje i čitatelje "Marije";
- Biti sudionik sv. mise koja se slavi svakoga prvog četvrtka u mjesecu u splitskomu svetištu Gospe od Zdravlja za sve pokojne čitatelje i preminule članove obitelji pretplatnika lista "Marija".

Tina Dropulić Matina, Staševica: Gospi preporučujem sebe i sve svoje, uz dar za širenje njezina lista; - **Anita Kasap, Zadar:** Gospe moja, tebi predajem sebe i sve svoje nakane i želje, da bdiješ nada mnom i vodiš me uz Isusa, uz dar; - **Dragana Marević Medarova, Staševica:** Gospi preporučujem svoj život u braku, uz dar za "Mariju"; - **Ivica Sučić, Berlin:** Dobra Majko, tebi pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, da nas čuvaš i braniš, uz dar; - **Mirjana Kušurin Mirova, Staševica:** Preporučujem Gospi sebe i sve svoje, uz dar za "Mariju"; - **Mara Barukčić, Frankfurt:** Preporučujem Gospi svoju obitelj, osobito kćerke s njihovom djecom, za zdravlje duše i tijela, uz dar; - **Sanja Mošić, Berlin:** Gospi dragoj preporučujem sebe u tuđini kao i svoje mile i drage kod kuće, da nad nama bdije, uz dar; - **Ante i Mileva Lončar, Wollongong:** Preporučujemo Majci Božjoj sebe i svoju obitelj kao i sve svoje najmilije, osobito djecu i unučad, za zdravlje i blagoslov, da nas štiti i zagovara, uz dar; - **Danijel Lončar, Zadar:** Preporučujem Gospi od Zdravlja sebe i svoju obitelj, da nas čuva, prati, brani i zagovara te izmoli blagoslov za mene i sve moje, uz dar; - **Ivka Mišković, Vukovina:** Preporučujem zagovoru Majke Marije sebe i svoje najmilije, osobito sebe da mi bude u pomoći pri operaciji, uz dar; - **Ksenija Vrabec, Zaprešić:** Preporučujem nebeskoj Majčici sebe i sve svoje, da nas prati na životnomu putu, uz dar; - **Danica Žepina, Biograd:** Preporučujem nebeskoj Majci sebe i svoju obitelj, dg ustrajemo u dobru, uz dar; - **Elvira Orbančić, Žminj:** Nebeska Majko, pod tvoje okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Maša Dropulić, Staševica:** Preporučujem Gospi sebe i sve svoje, uz mali dar za širenje njezina lista; - **Marijo Pribisalić, Split:** Pod Gospino okrilje stavljam sebe i svoje najdraže, uz dar; - **Zita Matacin, Whyalla:** Nebeska Majko, preporučujem ti sebe i sve svoje mile i drage ovdje u dalekoj tuđini, da nas sve i dalje pratiš i čuvaš kroz život, uz mali dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

MARIJA - vjerski list za Marijine štovatelje

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Goje Bulata 3, 21000 Split;
tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.f-com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 15 eura ili 18 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom:

Amerika i Kanada 25 USD i Australija 35 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta. -

Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group; devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22; -

Tisak: "Slobodna Dalmacija" d. d. - Split.

Vlado Katavić (+30. VII. 2010. - Slivno); - **Pera Elek** (+20. VIII. 2010. u 78. g. - Otok); - **Luka Musulin** (+28. IX. 2010. - Staševica); - **Tereza Štilinović** (+1. X. 2010. u 87. g. - Zagreb); - **Č. s. Eugenija Knežević**, ŠSF (+8. X. - Kloštar Ivanić); - **Č. s. Zorislava Durbić**, KKK (+15. X. 2010. - Ivanečki Vrhovec); - **Nedo Puljiz Lazić** (+18. X. 2010. - Imotski); - **Alemka Buljan-Vidak** (+19. X. 2010. - Sinj); - **Ivan Samardžić**, brat fra Antin (+19. X. 2010. - Otok); - **Gojko Banić**, otac don Ivanov (+20. X. 2010. u 86. g. - Dolac Donji); - **Valent Puškadija**, otac svećenik Ivica (+20. X. 2010. u 59. g. - Remetinec); - **Magdalena Sanseović** (+22. X. 2010. - Dol na Hvaru); - **Č. s. Skolastika Norac Kevo**, SM (+24. X. 2010. - Split); - **Janja Šabić Mrkonjušić** (+24. X. 2010. u 72. g. - Zmijavci); - **Vlč. Trpimir Stjepan Grmec** (+25. X. 2010. u 68. g. - Cestica, Križovljan); - **Bartul Bare Plenković**, otac don Milijev (+25. X. 2010. u 90. g. - Svirče); - **Matija Bošnjak** (+25. X. 2010. u 89. g. - Zagreb); - **Ivan Kuštra Iča** (+26. X. 2010. - Runovići); - **Iva Vuković** (+26. X. 2010. - Imotski); - **Branko Jažić** (+26. X. 2010. - Imotski); - **Ante Babić Kula** (+28. X. 2010. - Runovići); - **Lucija Abdurman** (+29. X. 2010. - Bol na Braču); - **Petar Stipanović**, slikar (+30. X. 2010. u 75. g. - Split); - **Vlč. Matija Burja** (+31. X. 2010. u 80. g. - Marija Bistrica-Krašić); - **Ana Džimbeg**, majka fra Duškova i č. s. Venancije i Gertrude (+31. X. 2010. - Otok); - **Zora Ankica Stipičević r. Prodan** (+31. X. 2010. u 58. g. - Makarska); - **Šimica Čugelj ud. Ivana, r. Borić** (+1. XI. 2010. u 97. g. - Makarska); - **O. Ilija Borak**, OFM Cap (+1. XI. 2010. u 97. g. - Rijeka); - **Matija Buljan Vardić** (+1. XI. 2010. - Runovići); - **Pava Poparić** (+9. XI. 2010. u 81. g. - Sinj); - **Luka Rajič** (+10. XI. 2010. - Imotski); - **Č. s. Josipa Ugrin**, SM (+12. XI. 2010. u 89. g. - Žrnovnica); - **Preč. Stanko Rajtar** (+12. XI. 2010. u 99. g. - Klenovnik-Đurđevac); - **Ana Anuša Šabić**, majka fra Nedjeljkova (+15. XI. 2010. - Zmijavci).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

S A D R Ź A J

Nada ljudi i neba (Urednik)	361
Radost je imati za majku Bezgrešnu Mariju (Benedikt XVI.)	364
Remek-odgovor na Božji plan (I. Bodrožić)	366
Eden i had - podzemlje i limb (S. Jerčić)	368
Kraljice proroka (M. Majetić)	370
Iznenadila me (Š)	371
"I stade razmišljati..." (D. Runje)	372
Ivan Damašćanski o Marijinu usnuću (dar-ko)	374
Ti kao zvijezda nad mladošću našom (D. Marković)	376
Nije li život dar?! (D. De Micheli Vitturi)	378
Odakle i što je čudotvorna medaljica? (P. Lubina)	380
U Gospinoj kući (R. Allegri)	382
Mlijeko (R. T)	384
Ovdje je Riječ tijelom postala (T. Vojnović)	386
Stvarno kazalo 48. godišta (KJ)	388
Otkrijmo iznova snagu koja nosi nadu (Kajo)	390
Bez grijeha začeta (S. Marija)	392
Nikad nije kasno (A. Vrček)	393

ZADAR

Bezgrešno Začće bl. Djevice Marije

U zadarskom predjelu Borik, u središtu naselja nedaleko od niza hotelâ, diže se župna crkva posvećena Bezgrešnom Začću bl. Djevice Marije. Novo je to moderno zdanje sagrađeno od betona i stakla. Nepravilnih je oblika, a dijelom je obloženo kamenim pločama. Gotovo da nema nikakvih otvora ili prozora, jedva se primjećuju. Sa zapadne strane crkvu nadvisuje neobičan uski, teže prepoznatljiv, betonski toranj, a do crkve je prislonjen župni stan s pomoćnim prostorijama, gotovo sve u staklu. Veliki je to kompleks pastoralnog centra s postranim trgov ispred crkve.

Kao crkva novoj zadarskoj župi, osnovanoj početkom kolovoza 1968., u početku je služilo prizemlje novosagrađene kuće. Njega je 25. kolovoza 1968. blagoslovio biskup, onda gen. vikar Marijan Oblak (+2008.), a prvim župnikom župe Bezgrešnog začća Marijina imenovan je Ivan Mustać. Iako se odmah počelo razmišljati o izgradnji crkve, do ostvarenja toga prošlo je mnogo vremena. Napokon je došao i dan za podizanje pastoralnog centra na tom području. Kamen temeljac za nj postavljen je 7. prosinca 1980., kad

ga je, zajedno s gradilištem, blagoslovio nadb. M. Oblak. Prema nacrtu ing. Ante Uglešića, crkva je dovršena g. 1981., a radove je na njoj izvodilo zadarsko građevinsko poduzeće "Ivan Lavčević". U sklopu večernje mise, u kojoj su koncelebrirali nadb. M. Oblak, veliki darovatelj crkve don Šime Duka (+2006.) i 52 svećenika, 9. svibnja 1982. crkvu je posvetio kardinal Silvio Oddi (+2001.), pročelnik Sv. zbora za kler. U njoj se ističe i mami pogled svih nazočnih monolitni kameni oltar prema puku. Budući da je zub vremena brzo ostavio traga i na novome betonskom zdanju, tijekom g. 2001. saniran mu je krov i napravljen projekt za postavljanje piramide nad svjetlosnim otvorom ponad oltara.

Za prostranu zadarsku crkvu nadb. Ivan Prenda (†2010.) blagoslovio je 16. studenoga 1996. pet novih zvona, izrađenih u talijanskoj ljevaonici "De Poli" u Vittoriju Venetu. Prvi put zazvonila su za blagdan Bezgrešnog Začća g. 1996., a nabavljena su zalaganjem župnika Šime Perića. U toj prigodi poduzeće "Populo" iz Koprivnice uredilo je konačno i zvonik. Akad. slikar Mate Ljubičić za crkvu je, uljem na platnu, izradio postaje križnog puta, a njih je 10. ožujka 2000. blagoslovio nadb. I. Prenda.

U crkvi se časti brončani kip Gospe s Djetetom, rad akad. kipara Ante Orlića, a najsvečanije je za blagdan Bezgrešne. Iako je rođena prirodnim načinom od svojih roditelja, Majka Isusova *"bila je sačuvana slobodnom od svake ljage istočnoga grijeha"*.

NASLOVNA SLIKA: Bezgrešna (Giovanni Battista Salvi da Sassoferrato)

SLIKA NA OMOTU: Crkva Bezgrešnog Začća u Zadru

